

SIP *nordic*

SIP Nordic
Fondkommission
– ISK Depåkit

Välkommen som ISK-depåkund hos SIP Nordic Fondkommission

Som ny kund behöver ni fylla i och underteckna depåavtalet samt ta del av den information som gäller för SIP Nordic värdepappersdepåer.

Din depå kan öppnas så snart vi mottagit din kompletta depåansökan, då skickar vi också en kopia på dina depåhandlingar i retur till dig.

Privatkunder/fysiska personer ska

1. Läs igenom avtal och villkor, fylla i och underteckna Depå/kontoavtalet,
2. Bifoga vidimerad kopia av ID-handling, se avsedd blankett,
3. Fylla i och underteckna blanketten Passandebedömning,
4. Fylla i och underteckna blanketten Obligatoriska bakgrundsfrågor – åtgärder mot penningtvätt,
5. Fylla i samt underteckna blanketten ” FATCA - i enlighet med Foreign Account Tax Compliance Act”, samt
6. Skicka ovanstående till oss via rådgivningsverktyget eller per brev enligt adressen längst ned på sidan.

Företag/juridiska personer, behörig firmatecknare ska

1. Läs igenom avtal och villkor fylla i och underteckna Depå/kontoavtalet,
2. Bifoga vidimerad kopia av ID-handling för firmatecknare, se avsedd blankett,
3. Fylla i och underteckna blanketten Passandebedömning,
4. Fylla i och underteckna blanketten Obligatoriska bakgrundsfrågor – åtgärder mot penningtvätt,
5. Fylla i samt underteckna blanketten ” FATCA - i enlighet med Foreign Account Tax Compliance Act”,
6. Fylla i och underteckna blanketten “Certification of Treaty Benefits - Limitation of Benefits (LOB)”, ange LEI-kod
7. Bifoga registreringsbevis från Bolagsverket, ej äldre än 6 månader, samt
8. Skicka ovanstående till oss via rådgivningsverktyget eller per brev enligt adressen längst ned på sidan.

Förhandsinformation om investeringssparkonto

VAD ÄR ETT INVESTERINGSSPARKONTO?

Investeringsparkontot är en schablonbeskattad sparform som är tillgänglig för privatpersoner och dödsbon från och med den 1 januari 2012. Sparformen är frivillig och utgör ett alternativ till sparande i värdepapper på en vanlig depå och/eller vanligt servicekonto, som är föremål för konventionell beskattning, eller till ett schablonbeskattat kapitalförsäringssparande. Ett Investeringsparkonto kan inte innehas gemensamt med en annan person.

Investeringsparkontot kan beskrivas som ett för skatteändamål samlat sparande av godkända kapitalplaceringar, inklusive inlåning. Genom att innehavet på Investeringsparkontot schablonbeskattas så kan du sätta in pengar på kontot och handla med finansiella instrument och omplacera dessa utan att behöva redovisa varje kapitalvinst eller kapitalförlust i din deklaration. För att du ska kunna avgöra om det är en fördel för dig att placera ditt sparande på ett Investeringsparkonto jämfört med andra sparformer är det dock viktigt att du beaktar ett antal faktorer såsom din bedömning av marknadsutvecklingen, din sparhorisont, vilka värdepapper du vill spara i samt dina personliga förhållanden i övrigt.

Lagen om Investeringsparkonto och avtalet om Investeringsparkonto anger ramarna för vilka tillgångar som får förvaras på Investeringsparkontot och hur överföringar av tillgångar till och från kontot får ske. Det är dock allmänna civilrättsliga bestämmelser och principer som avgör vem som äger och vem som har rätt till de tillgångar som förvaras på ett Investeringsparkonto. Vidare gäller sedvanliga regler om hur institutet ska hantera kunders tillgångar m.m. Tillgångar som förvaras och/eller sätts in på ett Investeringsparkonto kan omfattas av bestämmelserna om investerarskydd och insättningsgaranti.

HUR FUNGERAR DET?

För att öppna ett Investeringsparkonto måste du ingå ett särskilt avtal om Investeringsparkonto med institutet. Kontot innefattar dels ett förvar av finansiella instrument, dels ett inlåningskonto. De tillgångar som på detta sätt hör till och förvaras på Investeringsparkontot redovisas skattemässigt som en enhet.

VILKA AVGIFTER TAS UT?

För Investeringsparkontot tar Institutet ut en avgift enligt vid var tid gällande prislista. En aktuell prislista finns på www.sipnordic.se. För de anslutna tjänsterna som erbjuds inom ramen för Investeringsparkontot tar institutet ut de avgifter som gäller enligt avtal och villkor för respektive erbjudande. Detsamma gäller andra befintliga konton eller sådana konton som institutet öppnat för din räkning och till vilket/vilka tillgångar som inte får förvaras på Investeringsparkontot, förs över.

Information om vid var tid gällande priser finns att tillgå på institutets hemsida www.sipnordic.se.

HUR BESKATTAS SPARANDET?

Tillgångar som är hänförliga till Investeringsparkontot schablonbeskattas. Det innebär att den enskilde inte beskattas utifrån faktiska inkomster och utgifter på de tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot. Istället utgår en schablonskatt som beräknas på förväntad årlig avkastning. Denna skatt beräknas utifrån ett så kallat kapitalunderlag som baseras på marknadsvärdet på tillgångarna som förvaras på kontot.

Kapitalunderlaget för ett visst beskattningsår uppgår till en fjärdedel av summan av marknadsvärdet av:

1. tillgångar som vid ingången av varje kvartal under året förvaras på Investeringsparkontot,
2. kontanta medel som sätts in på Investeringsparkontot under året, om insättningen inte sker från ett annat eget Investeringsparkonto,
3. investeringstillgångar som investeringsspararen under året överför till kontot, om överföringen inte sker från ett annat eget Investeringsparkonto, och
4. investeringstillgångar som under kalenderåret överförs till kontot från någon annans Investeringsparkonto.

Kapitalunderlaget multipliceras med en räntefaktor som uppgår till statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret. Detta resulterar i en schablonintäkt som ska tas upp till beskattning - oavsett om värdet på ditt innehav på Investeringsparkontot ökar eller minskar. Institutet beräknar och rapporterar schablonintäkten till Skatteverket.

Som angavs ovan ökar insättningar av kontanta medel på Investeringsparkontot kapitalunderlaget och därmed schablonintäkten som ju skatten beräknas på. När det gäller ränta på kontanta medel finns det dessutom en särskild regel som i vissa fall kan leda till dubbelbeskattning. Om räntesatsen som legat till grund för räntans beräkning överstigit statslåneräntan den 30 november föregående år ska räntan beskattas på vanligt sätt samtidigt som de kontanta medlen ingår i kapitalunderlaget. Denna särregel gäller dock inte för ränteplaceringar som du gör i form av finansiella instrument som exempelvis räntefonder eller noterade obligationer.

För personer som är begränsat skattskyldiga i Sverige, gäller särskilda skatteregler. Det är därför viktigt att du informerar institutet om din skatterättsliga hemvist förändras, t.ex. vid utlandsflytt. Det finns ingenting som hindrar att du har kvar ditt Investeringsparkonto även om du flyttar utomlands, men du bör vara medveten om att tillgångarna som förvaras på ditt Investeringsparkonto då inte längre kommer att vara föremål för schablonbeskattning.

HUR TAS SKATTEN UT?

Institutet gör inte några preliminära skatteavdrag på Investeringssparkkontot men ska årligen lämna kontrolluppgift till Skatteverket om schablonintäktens storlek. I din deklaration tas sedan schablonintäkten upp som en vanlig kapitalinkomst från vilken du kan göra ränteavdrag etc. Ett överskott i inkomstslaget kapital beskattas på sedvanligt sätt med 30 procent och ett underskott i inkomstslaget kapital kan medföra skattereduktion. Skatteverket bestämmer den slutliga skatten som framgår av det årliga skattebeskedet. Om du är bosatt utomlands eller sparar i utländska värdepapper kan det även utgå andra skatter på ditt innehav, t.ex. svensk kupongskatt eller utländsk källskatt.

VILKA PLACERINGSBEGRENSNINGAR GÄLLER?

På ett Investeringssparkonto kan du spara i sådana investeringstillgångar som institutet vid var tid tillåter, dvs. godkända investeringstillgångar. Du kan också sätta in kontanta medel på kontot, i sådana valutor som institutet vid var tid tillåter. I undantagsfall kan du under en begränsad tid förvara även andra typer av investeringstillgångar och så kallade kontofrämmande tillgångar på ditt investeringsparkonto.

Enligt lagen om Investeringsparkonto utgör följande investeringstillgångar:

1. Finansiella instrument som är upptagna till handel på reglerad marknad eller motsvarande marknad utanför EES (t.ex. NASDAQ OMX)
2. Finansiella instrument som handlas på en handelsplattform inom EES (t.ex. First North)
3. Andelar i investeringsfonder (fondandelar)

Med finansiella instrument avses t.ex. aktier, obligationer samt andra delägarätter eller fordringsrätter som är utgivna för allmän omsättning. För fondandelar uppställs inget krav på handel såsom det görs för övriga finansiella instrument.

De tillgångar som utgör av institutet godkända investeringstillgångar framgår av i bilaga 1.

Enligt lagen om Investeringsparkonto utgör t.ex. följande kontofrämmande tillgångar:

1. Finansiella instrument som inte uppfyller handelskravet (t.ex. onoterade aktier och obligationer)
2. Finansiella instrument som i förhållande till dig omfattas av de särskilda beskattningsreglerna för kvalificerade andelar avseende fåmansföretag (57 kap. inkomstskattelagen)
3. Finansiella instrument som getts ut av ett företag som du och dina närstående, direkt eller indirekt, har betydande ägarandelar i (tillsammans motsvarande minst 10 procent av rösterna eller kapitalet)
4. Andelar i utländska fonder som inte motsvarar svenska investeringsfonder.

Som huvudregel får du på ditt Investeringsparkonto alltså inte förvara sådana investeringstillgångar som institutet inte godkänner eller kontofrämmande tillgångar.

I vissa situationer kan dock kontofrämmande tillgångar få förvaras på Investeringsparkontot under en övergångsperiod. Detta gäller t.ex. för nyemitterade tillgångar som avses bli upptagna till handel inom 30 dagar. Om en tillgång som förvärvats i en emission inte blir upptagen till handel måste den dock flyttas från kontot senast 60 dagar efter emissionen.

I samband med olika bolagshändelser (t.ex. emission, utdelning, fusion och andelsbyte) kan tillgångar som t.ex. inte uppfyller handelskravet erhållas på grund av befintliga innehav. Sådana tillgångar kan få förvaras på Investeringsparkontot under en period som sträcker sig fram till närmast följande kvartalsskifte och ytterligare 60 dagar. Detsamma gäller för tillgångar som ursprungligen varit godkända investeringstillgångar men som blivit kontofrämmande t.ex. i samband med avnotering. Om de kontofrämmande tillgångarna under övergångsperioden blir upptagna till sådan handel som krävs för investeringstillgångar får de fortsättningsvis förvaras på Investeringsparkontot. I annat fall måste de flyttas från kontot senast den sista dagen i perioden. Detta gäller även om sådana investeringstillgångar som inte är av institutet godkända investeringstillgångar skulle förvaras på ditt Investeringsparkonto.

För kontofrämmande tillgångar som avser kvalificerade andelar avseende fåmansföretag eller betydande ägarandelar gäller i flera avseenden strängare regler, vilka bl. a. innebär att dessa tillgångar ska föras ut från kontot senast 30 dagar efter att de blev kontofrämmande eller förvärvades på grund av befintligt innehav, dvs. oavsett om de upphör att vara kvalificerade andelar respektive betydande ägarandelar. Det är viktigt att du fortlöpande bevakar ditt och dina närståendes innehav i finansiella instrument som kan komma att omfattas av dessa regler.

Du bör även vara särskilt uppmärksam på att förvaring av kontofrämmande tillgångar på ditt investeringsparkonto i strid med vad som framgår ovan kan medföra att ditt Investeringsparkonto omedelbart upphör vilket bl.a. innebär att tillgångarna inte längre blir föremål för schablonbeskattning (se nedan).

FÖLJANDE INVESTERINGSTILLGÅNGAR ÄR GODKÄNDA AV INSTITUTET

1. Marknadsnoterade svenska publika strukturerade produkter (t ex aktieindexobligationer och certifikat)
2. Fondandelar

KAN BEFINTLIGT SPARANDE ÖVERFÖRAS TILL INVESTERINGSSPARKONTOT?

Du kan föra över befintligt sparande till ditt Investeringsparkonto, men det kan utlösa kapitalvinstbeskattning. Om du för över utländsk valuta eller finansiella instrument till Investeringsparkontot betraktas nämligen överföringen skatterättsligt som en avyttring, vilket betyder att du blir beskattad som om du hade sålt tillgångarna till ett pris motsvarande marknadsvärdet vid överföringen. Marknadsvärdet av det överförda sparandet betraktas samtidigt som en inbetalning som läggs till kapitalunderlaget vid beräkningen av årets schablonintäkt för Investeringsparkontot.

HUR KAN MAN TA UT/FLYTТА SPARANDE FRÅN INVESTERINGSSPARKONTOT?

Du kan när som helst ta ut ditt sparande i form av kontanta medel från Investeringsparkontot, t.ex. för att använda pengarna till konsumtion eller föra över dem till ett vanligt inlåningskonto i institutet.

Uttag av sparande i form av investeringstillgångar från Investeringsparkontot är i lag underkastade vissa begränsningar. Du kan när som helst sälja investeringstillgångar som förvaras på Investeringsparkontot, t.ex. på en reglerad marknad eller genom inlösen av fondandelar. Du kan också när som helst flytta dina investeringstillgångar till ett annat Investeringsparkonto på vilket tillgångarna får förvaras. Däremot är det inte tillåtet att flytta investeringstillgångar från det schablonbeskattade området till ett förvar som inte utgör ett Investeringsparkonto. Detta innebär att om du t.ex. vill flytta en aktie från Investeringsparkontot till ett förvar som inte utgör ett Investeringsparkonto, t.ex. vanlig depå eller vanligt servicekonto, måste du först sälja aktien och därefter köpa motsvarande aktier till ett annat förvar.

Kontofrämmande tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringsparkontot kan du föra över till ett annat förvar som inte är ett Investeringsparkonto, t.ex. vanlig depå eller vanligt servicekonto. Du kan även under vissa förutsättningar föra över kontofrämmande tillgångar till andra personer. Du kan t.ex. överföra kontofrämmande tillgångar till annan person om du har överlåtit tillgångarna på en reglerad marknad eller en handelsplattform eller på så sätt att fondandelar i en investeringsfond löses in. Överföring av kontofrämmande tillgångar kan även ske efter överlåtelse till den som emitterat tillgångarna, till institutet, till budgivaren om avyttringen var ett led i ett offentligt uppköpserbudande, till köpande företag om avyttringen var ett led i ett förfarande om andelsbyte eller till majoritetsaktieägaren i ett bolag om avyttringen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag. Du kan slutligen föra över kontofrämmande tillgångar som överlåtit i samband med arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt till ett konto som inte är ett Investeringsparkonto.

Genom att underteckna avtalet om Investeringsparkonto lämnar du en fullmakt till institutet som kan användas för att i ditt namn öppna vanlig depå eller vanligt servicekonto och/eller öppna vanligt konto i institutet. Sådan depå eller sådant konto kan institutet utnyttja, t.ex. om det skulle uppstå behov av att flytta ut sådana kontofrämmande tillgångar som inte får förvaras på Investeringsparkontot annat än under en begränsad tid.

HUR AVSLUTAR MAN INVESTERINGSSPARKONTOT?

Du kan avsluta ditt Investeringsparkonto när som helst genom att kontakta institutet. Innan kontot avslutas måste dock de tillgångar och kontanta medel som förvaras på Investeringsparkontot flyttas till ett annat förvar eller säljas och därefter de kontanta medlen överförs till ett annat konto.

I lagen om investeringssparkonto finns även bestämmelser som innebär att Investeringsparkontot omedelbart ska upphöra i vissa situationer. Detta gäller t.ex. om du eller institutet bryter mot lagens bestämmelser om förvaring och/eller överföring av finansiella instrument till Investeringsparkontot.

När Investeringsparkontot upphör blir tillgångarna föremål för konventionell beskattning och får som huvudregel ett anskaffningsvärde som motsvarar marknadsvärdet när Investeringsparkontot upphör.

VAR FINNS MER INFORMATION?

För detaljerade regler om förvärv, förvaring och överföring av investeringstillgångar respektive kontofrämmande tillgångar hänvisas till Avtal om Investeringsparkonto, Allmänna Villkor för Investeringsparkonto och lagen (2011:1268) om Investeringsparkonto. Information om vilka godkända investeringstillgångar som institutet vid var tid tillåter på ditt Investeringsparkonto finns även att tillgå på institutets hemsida.

Depå som anvisats för överföring av Kontofrämmande Tillgångar m.m. från Investeringsparkontot	Bankkonto som anvisats för överföring av kontanta medel från Investeringsparkontot	Depå-/kontonummer för ISK
---	--	---------------------------

KUND Extra aviadress (se nedan)	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)		Person-/samordnings-/organisationsnummer 1)		
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)		Tel. dagtid	Tel. kvällstid	
	Postnr	Ort	(Land utom Sverige)	Land (skatterättsligt hemvist)	
	Folkbokföringsadress, om annan än ovan			E-post adress	
	Annat än svenskt medborgarskap			Utländskt skatteregistreringsnummer	
EXTRA AVIADRESS (till vilken avi sänds utöver den till Kundens adress på första sidan)	Namn (efternamn, förnamn) / Firma (fullständigt namn)				
	Utdelningsadress (gata, box el motsvarande)				
	Postnr	Ort	(Land utom Sverige)		
ID-KONTROLL (fylls i av SIP Nordic)	Har identifiering skett i kundens närvaro ☐ JA ☐ NEJ – vidimerad ID-kopia till SIP Backoffice		Bifogad vidimerad kopia eller ID-handling som uppvisats ☐ KK ☐ Pass ☐ ID-kort ☐ Annan, beskriv		
AVTAL	Mellan undertecknad kontoinnehavare (Kunden) och SIP Nordic Fondkommission AB (Institutet) träffas avtal om Investeringsparkonto för Kunden hos Institutet enligt nedanstående villkor samt enligt vid var tid gällande ALLMÄNNA VILLKOR FÖR INVESTERINGSSPARKONTO ("ISK-villkoren"), Institutets vid var tid gällande ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ, ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT och Institutets särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order, se under rubriken BÄSTA ORDERUTFÖRANDE SAMT SAMMANLÄGGNING OCH UTFÖRANDE AV ORDER (Avtal). Om ISK-villkoren och sådana allmänna bestämmelser, allmänna villkor eller riktlinjer är motstridiga, ska ISK-villkoren ha företräde.				
FULLMAKT	Kunden befullmäktigar härmed Institutet att, om, enligt Institutets bedömning, behov finns, för Kundens räkning öppna en annan depå och/eller konto eller ett annat Investeringsparkonto i Institutet samt att, i enlighet med lagen om investeringssparkonto och villkoren i Avtalet och till sådan depå och/eller konto överföra sådana tillgångar som enligt lagen om investeringssparkonto eller Avtalet inte får förvaras på Investeringsparkontot.				
PANTSÄTTNING	Kunden pantsätter till Institutet, till säkerhet för samtliga Kundens nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Institutet i anledning av Avtalet, dels samtliga de Finansiella Instrument som vid var tid finns förtecknade på Investeringsparkontot, dels samtliga de Finansiella Instrument som Kunden vid var tid förvärvat för förvaring på Investeringsparkontot samt dels samtliga kontanta medel som vid var tid finns insatta på Investeringsparkontot.				

Att bifoga	Kundens underskrift
☐ Vidimerad kopia av id-handling	Ort och datum
☐ Passande-bedömning	Kundens underskrift
☐ Obligatoriska frågor	Namnförtydligande

SIP Nordic Fondkommission AB

Strandvägen 1, SE-114 51 Stockholm, Sweden

Org nr 556708-6649

Telefon: +46 8 566 126 00, Fax: +46 8 566 126 29, E-mail: info@sipnordic.se, www.sipnordic.se

Denna blankett använder du när du ska legitimera dig hos SIP Nordic Fondkommission.

Du kan även göra en egen blankett, då är det viktigt att den innehåller samma information som denna.

Gör så här:

1. Kopiera giltig ID-handling i rutan nedan
2. Låt någon annan myndig person vidimera din ID-handlingskopia.
3. Returnera blanketten i original till SIP Nordic Fondkommission på adressen nedan.

ID-handling

Kopiera in ditt pass, körkort eller ID-handling här

Vidimering – Jag bekräftar att kopian överens-stämmer med originalet

Namnunderskrift	Telefonnummer
Namnförtydligande	Personnummer

För SIP Nordics noteringar

SIP Nordic Fondkommission AB

Strandvägen 1, SE-114 51 Stockholm, Sweden

Org nr 556708-6649

Telefon: +46 8 566 126 00, Fax: +46 8 566 126 29, E-mail: info@sipnordic.se, www.sipnordic.se

Passandebedömning ska fyllas i av kund vid öppnande av depå

För att du som kund ska få tillgång till SIP Nordics investeringstjänster ombeds du fylla i denna passandebedömning. Du har enligt lag rätt till en passandebedömning.

Kundkategorisering

Du kategoriseras som:	☐ Icke professionell ☐ Professionell	SIP Nordic Fondkommission AB kategoriserar dig som "Icke professionell", vilket ger dig största möjliga skydd. Depåkunder kan ansöka om att bli kategoriserade som "Professionell". Detta ger då ett lägre skydd. Bestämmelserna om kategorisering finns i lag (2007:528) om värdepappersmarknaden.
-----------------------	---	---

Erfarenhetsfrågor

1. Aktier - Hur lång erfarenhet har du av att investera i aktier?	..... År
2. Fonder - Hur lång erfarenhet har du av att investera i fonder?	..... År
3. Derivat - Hur lång erfarenhet har du av att investera i optioner eller warrants?	..... År
4. Kapitalskyddade strukturerade produkter – hur lång erfarenhet har du av att investera i kapitalskyddade strukturerade produkter, som t ex aktieindexobligationer?	..... År
5. Ej kapitalskyddade strukturerade produkter – hur lång erfarenhet har du av att investera i investeringscertifikat eller hävstångscertifikat?	..... År
6. Vilket är det genomsnittliga beloppet du brukar placera i ett enskilt värdepapper?	..... Kr
7. Ungefär hur många värdepappersaffärer har du gjort under de senaste tre åren?	..... Antal

Produktklassificering och kundens bekräftelse

SIP Nordic erbjuder olika investeringsprodukter som innehåller olika mått av risk. Därför måste SIP Nordic normalt avgöra om produkterna är passande för dig. SIP Nordic ber dig därför bekräfta att du förstått nedanstående produktklassificering.

Produktklass A I PRODUKTKLASS A ingår t ex aktier, fonder, obligationer, Open End certifikat och strukturerade produkter med nominellt kapitalskydd. För kapitalskyddade produkter gäller att emittenten återbetalar enbart det nominella kapitalet, ej courtage och eventuell överkurs.

Produktklass B I PRODUKTKLASS B ingår övriga finansiella instrument med högre risk, såsom warrant, Mini Futures, optioner och investeringscertifikat. Hela investeringsbeloppet kan förloras vid en oförändrad eller negativ utveckling för underliggande marknad vid löptidens slut.

Din bekräftelse

1. Förstår du risken i produkterna i Produktklass A? Ja Nej

2. Förstår du risken i produkterna i Produktklass B och att hela investeringen kan förloras i vissa fall? Ja Nej

Underskrift

Ort	Datum
Namnteckning	Namnförtydligande

För SIP Nordics noteringar

SIP Nordic Fondkommission AB

Strandvägen 1, SE-114 51 Stockholm, Sweden

Org nr 556708-6649

Telefon: +46 8 566 126 00, Fax: +46 8 566 126 29, E-mail: info@sipnordic.se, www.sipnordic.se

OBLIGATORISKA BAKGRUNDSFRÅGOR

- i enlighet med lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Information

Lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism innebär i korthet att vi måste göra en bedömning av risken för att SIP Nordic Fondkommission nyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Enligt lagen måste vi lära känna dig bättre för att till exempel förstå syftet med affärsförhållandet och dina transaktioner. Det är därför vi bland annat behöver ställa frågor till dig om:

1. Var dina pengar kommer ifrån
2. Syftet med dina affärer
3. Företagets verksamhet för dig som är företagskund

Vänligen svara på nedanstående frågor

Frågor

1. Verklig huvudman?	<p>Tecknar Du ovanstående produkter för annan person? ☐ Nej ☐ Ja</p> <p>Om JA, ange namn och personnummer avseende den fysiska person Du företräder, ange även namn och personnummer på den/de person(er) som har ett bestämmande inflytande över den juridiska person eller konstruktion som Du företräder, t.ex. genom att direkt eller indirekt äga 25% eller mer av den juridiska personen.</p> <p>Personnummer: .....</p>
2. Varifrån kommer de pengar du placerar?	<p>☐ Sparande/placering ☐ Lön ☐ Fastighetsförsäljning ☐ Arv ☐ Pension ☐ Investeringar</p> <p>☐ Företagsförsäljning ☐ Intäkter från företaget jag representerar ☐ Annat: .....</p>
3. Vilken inriktning/typ av verksamhet har företaget du representerar?	<p>☐ Jag är privatkund</p> <p>☐ Hotell, Restaurang, Turism ☐ Data, Teknik, It ☐ Finansiell verksamhet ☐ Hälsa, Sjukvård</p> <p>☐ Industri, Hantverk, Service, Handel ☐ Annat: .....</p>
4. Vilken anställningsform har du?	<p>☐ Jag är företagskund</p> <p>☐ Tillsvidareanställd ☐ Visstidsanställd ☐ Arbetsökande ☐ Pensionerad ☐ Student</p> <p>☐ Egen företagare ☐ Annan: .....</p>
5. Hur stor är din nettoinkomst per månad?	<p>☐ Jag är företagskund</p> <p>☐ 0-15 000 SEK ☐ 15 000-30 000 SEK ☐ 30 000-50 000 SEK ☐ > 50 000 SEK</p>
6. Vad är syftet med ditt eller företagets sparande/placering?	<p>☐ Pension ☐ Privat konsumtion ☐ Ekonomisk trygghet ☐ Till närstående</p> <p>☐ Jag är förmånstagare ☐ Sparande placering ☐ För anställda ☐ Annat: .....</p>
7. Hur mycket har du eller företaget totalt sparat/placerat i värdepapper och pengar?	<p>☐ 0-50 000 SEK ☐ 50 000-200 000 SEK ☐ 200 000-500 000 SEK ☐ 500 000-1 000 000 SEK</p> <p>☐ > 1 000 000 SEK</p>
8. Från vilken bank eller institut kommer du eller företaget generellt göra överföringar?	<p>☐ Svensk bank/annat institut ☐ Utländsk bank/annat institut ☐ Svenskt försäkringsbolag</p> <p>☐ Utländskt försäkringsbolag ☐ Från min arbetsgivare ☐ Jag är förmånstagare och har erhållit depån genom arv</p> <p>☐ Annat: .....</p>

SIP Nordic Fondkommission AB

Strandvägen 1, SE-114 51 Stockholm, Sweden

Org nr 556708-6649

Telefon: +46 8 566 126 00, Fax: +46 8 566 126 29, E-mail: info@sipnordic.se, www.sipnordic.se

OBLIGATORISKA BAKGRUNDSFRÅGOR

- i enlighet med lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Frågor

9. Politiskt exponerad person (PEP)	<p>En "politiskt utsatt person", eller PEP som det ofta kallas, är en person som har/har haft någon av nedanstående befattningar i <u>Sverige eller utomlands</u>. Kryssa i en eller flera rutor om något av dem stämmer in på dig.</p> <p>Är eller har du under de senaste 18 månaderna arbetat, eller har du en familjemedlem som under de senaste 18 månaderna arbetat, som något av följande:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Stats- eller regeringschef ☐ Minister, eller vice/biträdande minister ☐ Parlamentsledamot ☐ Domare i högsta domstolen, högsta förvaltningsrätten eller annat rättsligt organ på hög nivå vilkas beslut endast undantagsvis kan överklagas (exempelvis ordinarie domare i kammarrätt eller hovrätt) ☐ Högre tjänsteman vid revisionsmyndighet eller ledamot i centralbankens styrande organ ☐ Ambassadör, beskickningschef samt hög officerare i försvarsmakten ☐ Person som ingår i statsägt företags förvaltnings-, lednings- eller kontrollorgan ☐ Haft en funktion i ledningen (generalsekreterare och dess ersättare eller motsvarande) i en internationell organisation (exempelvis FN, NATO och WTO) ☐ Jag arbetar och/eller är styrelseledamot i ett företag som ägs eller kontrolleras av en politiskt utsatt person enligt ovanstående definition.
-------------------------------------	--

Underskrift

Ort	Datum
Namnteckning	Namnförtydligande

Allmänna villkor för investeringssparkonto (ISK)

Definitioner

Annat Eget Konto: sådan depå och/eller konto som inte är ett Investeringssparkonto och som Kunden, eller Institutet för Kundens räkning, har öppnat hos Institutet eller som Kunden har öppnat hos ett annat institut.

Avtalet: det av parterna undertecknade avtalet om Investeringssparkonto inklusive Institutets vid var tid gällande ALLMÄNNA VILLKOR FÖR INVESTERINGSSPARKONTO, ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ, ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT samt Institutets särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order.

Betydande Ägarandelar: Finansiella Instrument som getts ut av ett företag och som innebär att innehavaren av instrumenten direkt eller indirekt äger eller på ett liknande sätt innehar andelar i företaget som motsvarar minst tio (10) procent av rösterna för samtliga andelar eller av kapitalet i företaget. Även Närståendes direkta eller indirekta innehav ska tas med i beräkningen.

EES: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Finansiella Instrument: sådana instrument som avses i lagen om värdepappersmarknaden.

Godkända Investeringstillgångar: sådana av [infoga Institutets namn] godkända Investeringstillgångar som enligt lagen om investeringssparkonto och Avtalet vid var tid får förvaras på Investeringssparkontot.

Handelsplattform: sådan marknad inom EES som avses i lagen om värdepappersmarknaden.

Investeringsfond: sådan värdepappersfond eller specialfond som avses i lagen om investeringsfonder samt motsvarande utländskt fondföretag.

Investeringsföretag: sådant svenskt värdepappersbolag, svenskt kreditinstitut, utländskt värdepappersföretag och utländskt kreditinstitut som enligt lagen om investeringssparkonto får ingå avtal om investeringssparkonto.

Investeringstillgångar: tillgångar som enligt lagen om investeringssparkonto får förvaras på ett Investeringssparkonto, dvs. sådana Finansiella Instrument som (i) är upptagna till handel på en Reglerad Marknad eller motsvarande marknad utanför EES, (ii) handlas på en Handelsplattform eller (iii) utgör andelar i en Investeringsfond. Betydande Ägarandelar och Kvalificerade Andelar är inte Investeringstillgångar.

Investeringssparkonto: sådant konto som uppfyller kraven i lagen om investeringssparkonto.

Kontofrämmande Tillgång: sådant Finansiellt Instrument som inte är en Investeringstillgång.

Kvalificerade Andelar: sådana aktier och andra Finansiella Instrument i eller avseende fåmansföretag som omfattas av särskilda beskattningsregler i inkomstskattelagen.

Närstående: sådan person som omfattas av definitionen av närstående i inkomstskattelagen.

Reglerad Marknad: sådan marknad som avses i lagen om värdepappersmarknaden.

1 FÖRVARING AV TILLGÅNGAR PÅ INVESTERINGSSPARKONTOT

1.1.1 På Investeringssparkontot får Kunden förvara endast Godkända Investeringstillgångar samt kontanta medel, om inte annat framgår av Avtalet.

1.1.2 En uppräkningslista av vilka Finansiella Instrument som utgör Godkända Investeringstillgångar återfinns i Institutets FÖRHANDSINFORMATION OM INVESTERINGSSPARKONTO.

1.1.3 Institutet ska publicera en lista över vid var tid Godkända Investeringstillgångar på sin hemsida. På Kundens begäran ska Institutet även tillhandahålla en aktuell lista över Godkända Investeringstillgångar direkt till Kunden.

1.1.4 Det åligger Kunden att vid var tid hålla sig uppdaterad om vilka tillgångar som får förvaras på Investeringssparkontot.

1.1.5 Ett Finansiellt Instrument är förvarat på Investeringssparkontot när Institutet har förtecknat det på kontot.

1.1.6 Det åligger Kunden att fortlöpande hålla sig uppdaterad om vilka Finansiella Instrument som vid varje givet tillfälle förvaras på Investeringssparkontot.

2 ÖVERFÖRINGAR AV FINANSIELLA INSTRUMENT TILL INVESTERINGSSPARKONTOT

2.1 Överföring från eget konto

2.1.1 Kunden får överföra endast Godkända Investeringstillgångar som Kunden själv äger till Investeringssparkontot. En sådan överföring kan ske från ett Annat Eget Konto eller från ett annat eget Investeringssparkonto. Sker överföringen från

ett Annat Eget Konto betraktas överföringen skatterättsligt som en avyttring.

2.1.2 Kunden får överföra varken Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet eller Kontofrämmande Tillgångar till Investeringssparkontot.

2.2 Överföring från annan person

Godkända Investeringstillgångar får överföras till Investeringssparkontot av en annan person endast om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. på en Reglerad Marknad eller annan motsvarande marknad utanför EES eller på en Handelsplattform;
2. på så sätt att nya fondandelar utfärdas i en Investeringsfond;
3. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot;
4. från Institutet;
5. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;
6. från köpande bolag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot;
7. från en annan person om tillgångarna vid förvärvet förvarades på dennes Investeringssparkonto; eller
8. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringssparkontot.

2.2.2 Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet får överföras till Investeringssparkontot av en annan person endast om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid fusion eller delning av aktiebolag och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;
2. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot; eller
3. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringssparkontot.

2.2.3 Kontofrämmande Tillgångar får överföras till Investeringssparkontot av en annan person endast om tillgångarna överförs till kontot i samband med Kundens förvärv av tillgångarna och förvärvet har skett:

1. från emittenten om tillgångarna senast den trettionde (30) dagen efter den dag då de emitterades avses bli upptagna till handel på en Reglerad Marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller på en Handelsplattform;
2. från den som har emitterat tillgångarna om förvärvet avsåg teckningsrätter, fondaktierätter, säljrätter eller liknande Finansiella Instrument och om förvärvet grundades på tillgångar som vid förvärvet förvarades på kontot;
3. från övertagande bolag om tillgångarna avsåg ersättning till aktieägarna vid en fusion eller delning av aktiebolag

och om tillgångarna förvärvades på grund av aktier som vid förvärvet förvarades på kontot;

4. från köpande företag om förvärvet var ett led i ett förfarande om andelsbyte och om tillgångarna förvärvades på grund av andelar som vid förvärvet förvarades på kontot; eller
5. genom utdelning på tillgångar som vid förvärvet förvarades på Investeringssparkontot.

2.2.4 Sådana Finansiella Instrument som avses i 2.2.1- 2.2.3 får dock inte överföras till Investeringssparkontot om förvärvet grundas på Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller på sådana Kontofrämmande Tillgångar som vid tidpunkten för förvärvet förvarades på Investeringssparkontot med stöd av 4.3.3.

2.2.5 Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar får inte överföras till Investeringssparkontot med tillämpning av 2.2.3 punkten 1.

3 ÖVERFÖRING AV FINANSIELLA INSTRUMENT FRÅN INVESTERINGSSPARKONTOT

3.1 Överföring till eget konto

3.1.1 Kunden får överföra Investeringstillgångar från Investeringssparkontot till ett annat eget Investeringssparkonto endast om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.1.2 Kunden får inte överföra Investeringstillgångar från Investeringssparkontot till ett Annat Eget Konto.

3.1.3 Kunden får överföra Kontofrämmande Tillgångar från Investeringssparkontot till ett Annat Eget Konto.

3.2 Överföring till annan person

3.2.1 Kunden får överföra Investeringstillgångar och Kontofrämmande Tillgångar från Investeringssparkontot till en annan person endast om Kunden genom försäljning, byte eller liknande har överlåtit tillgångarna:

1. på en Reglerad Marknad eller annan motsvarande marknad utanför EES eller en Handelsplattform;
2. på så sätt att fondandelar i en Investeringsfond löses in;
3. till den som har emitterat tillgångarna;
4. till Institutet;
5. till budgivaren om överlåtelsen var ett led i ett offentligt uppköpserbjudande;
6. till köpande bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om andelsbyte; eller
7. till majoritetsaktieägaren i ett bolag om överlåtelsen var ett led i ett förfarande om inlösen av minoritetsaktier i samma bolag.

3.2.2 Kunden får även överföra Investeringstillgångar vilka Kunden har överlåtit genom försäljning, byte eller liknande från Investeringssparkontot till en annan person om tillgångarna vid överlåtelsen direkt förs över till dennes Investeringssparkonto och om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.2.3 Kunden får överföra Investeringstillgångar vilka Kunden har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller på liknande sätt från Investeringssparkontot till en annan person endast om överföringen sker direkt till dennes Investeringss-

sparkonto och om tillgångarna får förvaras på det mottagande kontot.

3.2.4 Kunden får överföra Kontofrämmande Tillgångar vilka Kunden har överlåtit genom arv, testamente, gåva, bodelning eller liknande från Investeringssparkontot till en annan person endast om överföringen sker till ett konto som inte är ett Investeringssparkonto.

4. TILLFÄLLIG FÖRVARING AV VISSA TYPER AV FINANSIELLA INSTRUMENT

4.1 Allmänt

4.1.1 Det som framgår av avsnitt 4.2 och 4.3 utgör en uttömmande uppräkningslista av de situationer då Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet och vissa typer av Kontofrämmande Tillgångar tillfälligt får förvaras på Investeringsparkontot.

4.1.2 Om sådana tillgångar som avses i 4.2.1, 4.3.2 och 4.3.3 övergår till att bli Godkända Investeringstillgångar inom den nedan angivna tidsfristen, får de förvaras på Investeringsparkontot.

4.2 Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet

4.2.1 Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet får förvaras på Investeringsparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter utgången av det kvartal då tillgångarna blev klassificerade som sådana tillgångar respektive blev förtecknade på kontot.

4.3 Vissa typer av Kontofrämmande Tillgångar

4.3.1 Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar som inte var sådana tillgångar när de överfördes till Investeringsparkontot eller som har överförts till kontot på det sätt som framgår av 2.2.3 punkterna 2–5, får förvaras på Investeringsparkontot till och med den trettionde (30) dagen efter den dag då tillgångarna först klassificerades som sådana tillgångar eller blev förtecknade på kontot. Tillgångarna ska, även om de under tidsfristen övergår till att klassificeras som andra tillgångar, flyttas ut från Investeringsparkontot senast denna dag.

4.3.2 Andra Kontofrämmande Tillgångar än Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar och som var Investeringstillgångar när de överfördes till Investeringsparkontot eller som har överförts till kontot med stöd av Kundens befintliga innehav av Finansiella Instrument på det sätt som avses i 2.2.3 punkterna 2–5, får förvaras på Investeringsparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter utgången av det kvartal då tillgångarna blev klassificerade som sådana tillgångar respektive blev förtecknade på kontot.

4.3.3 Andra Kontofrämmande Tillgångar än Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar som, när de överfördes till Investeringsparkontot avsågs att tas upp till handel på det sätt som framgår av 0 punkten 1, får förvaras på Investeringsparkontot till och med den sextionde (60) dagen efter den dag då de emitterades.

4.4 Informationsskyldighet

4.4.1 Kunden ska om det kommer till dennes kännedom att (i) Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet eller (ii) Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringsparkontot, så snart som möjligt informera Institutet om detta.

4.4.2 Institutet ska inom fem (5) dagar från det att det kommit till Institutets kännedom att Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringsparkontot, informera Kunden om detta samt inom vilken tid tillgångarna senast måste flyttas från Investeringsparkontot.

4.4.3 Vid tillämpning av 4.4.2 ska Institutet anses ha fått kännedom om att Kontofrämmande Tillgångar förvaras på Investeringsparkontot när tjugofem (25) dagar har gått från utgången av det kvartal då de Kontofrämmande Tillgångarna först förvarades på Investeringsparkontot i egenskap av Kontofrämmande Tillgångar. Detta gäller dock inte för Betydande Ägarandelar eller Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på kontot med stöd av 4.3.3.

4.5 Flytt av Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet och av Kontofrämmande Tillgångar

4.5.1 Kunden ska, inom de tidsfrister som anges i avsnitt 4.2 och 4.3 ovan, flytta Investeringstillgångar som inte är godkända av Institutet och/eller Kontofrämmande Tillgångar från Investeringsparkontot. En sådan flytt kan ske antingen genom att Kunden, i enlighet med Avtalet, överför tillgångarna till ett annat förvar eller genom att Kunden överlåter tillgångarna.

4.5.2 Om Kunden inte senast 10 dagar före den tidpunkt som anges i 4.2.1 har överlåtit Investeringstillgångar som Institutet inte godkänner och som tillfälligt förvaras på Investeringsparkontot eller anvisat Institutet till vilket annat eget Investeringsparkonto sådana tillgångar ska överföras, får Institutet för Kundens räkning vid den tidpunkt och på det sätt som Institutet bestämmer, avyttra hela eller delar av Kundens innehav av tillgångarna.

4.5.3 Om Kunden inte senast 10 dagar före de tidpunkter som anges i 4.3.1 – 4.3.3 har överlåtit Kontofrämmande Tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringsparkontot eller anvisat Institutet till vilket Annat Eget Konto sådana tillgångar ska överföras, får Institutet efter eget bestämmande välja mellan att för Kundens räkning (i) överföra tillgångarna till Annat Eget Konto i Institutet eller (ii) vid den tidpunkt och på det sätt som Institutet bestämmer, avyttra hela eller delar av Kundens innehav av tillgångarna.

5 KONTANTA MEDEL

5.1.1 Kunden får sätta in kontanta medel på och ta ut kontanta medel från Investeringsparkontot.

5.1.2 En annan person än Kunden får sätta in kontanta medel på Investeringsparkontot.

6 RÄNTA, UTDELNING OCH ANNAN AVKASTNING

6.1.1 Ränta, utdelning och annan avkastning som är hänförlig till de tillgångar som vid var tid förvaras på Investeringsparkontot ska överföras direkt till Investeringsparkontot. För ersättning hänförlig till överlåtelse av Finansiella Instrument gäller dock vad som framgår av avsnitt 8.3.

6.1.2 Kunden ansvarar för att ränta, utdelning och annan avkastning som är hänförlig till Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot med stöd av 4.3.3 inte överförs till Investeringsparkontot. Om Kunden inte har lämnat någon annan anvisning får Institutet efter eget bestämmande överföra sådan ränta, utdelning och annan avkastning till ett Annat Eget Konto i Institutet.

7 ÅTAGANDE AVSEENDE FÖRVARADE FINANSIELLA INSTRUMENT

7.1.1 Institutets åtaganden vad gäller de tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot följer de av Institutet vid var tid gällande ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ.

7.1.2 Institutet förbehåller sig rätten att inte genomföra de åtaganden som framgår av ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ, om detta skulle strida mot bestämmelserna i Avtalet eller lagen om investeringssparkonto.

8 HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

8.1 Allmänt

8.1.1 Vid köp och försäljning av tillgångar på Investeringsparkontot gäller, utöver vad som framgår nedan, de av Institutet vid var tid gällande ALLMÄNNA VILLKOR FÖR HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT och Institutets särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order.

8.1.2 Institutet förbehåller sig rätten att inte genomföra köp- eller försäljningsuppdrag för Kundens räkning avseende Finansiella Instrument i de fall de Finansiella Instrumenten inte utgör Investeringstillgångar som är godkända av Institutet respektive av mottagande Institut samt i de fall uppdraget i övrigt skulle strida mot Avtalet eller lagen om investeringssparkonto.

8.2 Förvärv av Finansiella Instrument

8.2.1 Kunden ska själv och i förväg kontrollera att de Finansiella Instrument som Institutet ges i uppdrag att förvärva för Kundens räkning utgör Godkända Investeringstillgångar.

8.2.2 Vid Kundens förvärv av Finansiella Instrument till Investeringsparkontot ska betalning ske med tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot.

8.2.3 Vid Kundens förvärv av Finansiella Instrument till Investeringsparkontot får betalning ske i form av Finansiella Instrument som förvaras på Investeringsparkontot (byte) endast om sådan överföring sker i enlighet med avsnitt 0.

8.3 Ersättning vid överlåtelse av Finansiella Instrument

8.3.1 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument som sker på det sätt som anges i 3.2.1 punkterna 1-7, ska ersättning som erhålls i form av kontanta medel överföras direkt till Investeringsparkontot.

8.3.2 Vid Kundens överlåtelse av Investeringstillgångar som sker på det sätt som anges i 3.2.2, ska ersättning som erhålls i form av kontanta medel överföras direkt till Investeringsparkontot.

8.3.3 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument som sker på det sätt som anges i 3.2.1 och 3.2.2, ska ersättning som erhålls i form av Investeringstillgångar överföras direkt till Investeringsparkontot.

8.3.4 Vid Kundens överlåtelse av Finansiella Instrument ska ersättning som erhålls i form av Kontofrämmande Tillgångar överföras till Investeringsparkontot endast om (i) överföringen av tillgångar till Investeringsparkontot sker i enlighet med 2.2.3 – 2.2.5 samt om (ii) Kunden inte har anvisat ett annat förvar till vilken sådan ersättning istället ska överföras.

8.3.5 Kunden ansvarar för att ersättning vid överlåtelse av Betydande Ägarandelar, Kvalificerade Andelar eller sådana Kontofrämmande Tillgångar som tillfälligt förvaras på Investeringsparkontot med stöd av 4.3.3, inte överförs till Investeringsparkontot. Sådan ersättning, i form av kontanta medel eller Finansiella Instrument, ska istället överföras till av Kunden anvisat annat förvar. Om Kunden inte har lämnat någon sådan anvisning, får Institutet efter eget bestämmande överföra ersättningen till ett Annat Eget Konto i Institutet.

9 PANTSÄTTNING

9.1.1 För pantsättning gäller, utöver vad som framgår nedan, de av Institutet vid var tid gällande ALLMÄNNA BESTÄMMELSER FÖR DEPÅ.

9.1.2 Kunden pantsätter till Institutet, till säkerhet för samtliga Kundens nuvarande och blivande förpliktelser gentemot Institutet i anledning av Avtalet (i) samtliga de Finansiella Instrument som vid var tid finns förtecknade på Investeringsparkontot, (ii) samtliga de Finansiella Instrument som Kunden vid var tid har förvärvat för förvaring på Investeringsparkontot samt (iii) samtliga kontanta medel som vid var tid finns insatta på Investeringsparkontot.

9.1.3 Kunden får inte pantsätta Finansiella Instrument som förvaras på Investeringsparkontot som säkerhet för förpliktelser som Kunden har gentemot annan än Institutet.

9.1.4 Om Kunden inte fullgör sina förpliktelser gentemot Institutet enligt Avtalet, t.ex. att erforderliga Finansiella Instrument i samband med försäljning inte finns förvarade på Investeringsparkontot, får Institutet ta panten i anspråk på det sätt Institutet finner lämpligt. Vid ianspråktagande av pant ska Institutet förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Institutets bedömning kan ske utan förfång för Institutet, i förväg underrätta Kunden härom.

10 ÖVERLÅTELSE AV INVESTERINGSSPARKONTO

10.1.1 Investeringsparkontot kan inte överlåtas.

11 ÖVERFÖRINGAR MELLAN INVESTERINGSSPARKONTON HOS OLIKA INVESTERINGSFÖRETAG

11.1.1 Vid överföringar av Investeringstillgångar mellan Investeringsparkonton hos olika Investeringsföretag åligger det Kunden att på förhand försäkra sig om att det mottagande Investeringsföretaget kan ta emot de aktuella tillgångarna.

11.1.2 Kundens överföring av Investeringstillgångar till ett annat Investeringsföretag ska anses verkställd då tillgångarna har förtecknats på Investeringsparkontot hos det mottagande Investeringsföretaget.

11.1.3 Vid överföringar till Investeringsparkontot från ett annat Investeringsföretag får Institutet vägra att ta emot tillgångar för förvaring på Investeringsparkontot som inte är Godkända Investeringstillgångar.

12 UPPSÄGNING AV INVESTERINGSSPARKONTOT

12.1.1 Vardera parten får säga upp Avtalet till upphörande 30 dagar efter det att part till motparten i brev avsänt uppsägningen.

12.1.2 Oavsett vad som sagts i 12.1.1 får vardera parten skriftligen säga upp Avtalet till upphörande med omedelbar verkan om motparten väsentligen har brutit mot Avtalet eller andra instruktioner eller överenskommelser som gäller för de handels- och förvaringstjänster avseende Finansiella Instrument eller de konto-tjänster som är anslutna till Investeringsparkontot.

12.1.3 Avtalet upphör dock tidigast vid Investeringsparkontots avslutande enligt 12.1.4.

12.1.4 Investeringsparkontot ska som huvudregel avslutas vid den tidpunkt Avtalet upphör enligt 12.1.1 och 12.1.2. Om det vid tidpunkten för uppsägning av Avtalet förvaras Finansiella Instrument och/eller kontanta medel på Investeringsparkontot eller om Finansiella Instrument har förvärvats för att förvaras på Investeringsparkontot men ännu inte har förtecknats på kontot ska Investeringsparkontot dock istället avslutas så snart samtliga tillgångar flyttats från Investeringsparkontot. Kunden ska i dessa situationer snarast (i) anvisa ett annat eget Investeringsparkonto till vilket Investeringstillgångar ska överföras, (ii) anvisa ett Annat Eget Konto till vilket Kontofrämmande Tillgångar ska överföras och/eller (iii) överlåta tillgångarna i enlighet med 3.2.

12.1.5 Om Kunden inte senast 30 dagar från uppsägning enligt 12.1.1 eller senast 30 dagar från uppsägning enligt 12.1.1 varken har anvisat till vilket annat förvar Investeringstillgångar och/eller Kontofrämmande Tillgångar ska överföras eller överlåtit tillgångarna, får Institutet för Kundens räkning vid tidpunkt och på sätt som Institutet bestämmer (i) avyttra

tillgångarna och därefter överföra samtliga kontanta medel från Investeringsparkontot till ett Annat Eget Konto i Institutet och/eller (ii) överföra Kontofrämmande Tillgångar till ett Annat Eget Konto i Institutet.

13 UPPHÖRANDE AV INVESTERINGS- SPARKONTO PÅ GRUND AV LAG

13.1.1 Om kontot upphör som Investeringsparkonto enligt 28 § lagen om investeringsparkonto ska de tillgångar som förvaras på kontot inte längre schablonbeskattas. Institutet ska, inom fem (5) dagar från det att Institutet fått kännedom därom, informera Kunden om att Investeringsparkontot har upphört och att det åligger Kunden att snarast överföra samtliga tillgångar som förvaras på Investeringsparkontot till ett annat förvar eller överlåta tillgångarna.

13.1.2 Om Kunden inte senast 30 dagar från det att Institutet har informerat Kunden om Investeringsparkontots upphörande enligt 0 varken har anvisat till vilket annat förvar som tillgångarna ska överföras eller överlåtit tillgångarna, får Institutet vidta de åtgärder som framgår av 0 och därefter avsluta kontot. Avtalet upphör att gälla när kontot har avslutats.

14 SKATTER, AVGIFTER OCH ÖVRIGA KOSTNADER

14.1 Skatt på Investeringsparkontot

14.1.1 Kunden ansvarar för skatter och andra avgifter som ska betalas enligt svensk eller utländsk lag med avseende på tillgångar som förtecknas på Investeringsparkontot, t.ex. utländsk källskatt och svensk kupongskatt på utdelning.

14.1.2 Institutet ska varje år tillstålla Skatteverket uppgifter om den schablonintäkt som är hänförlig till Kundens Investeringsparkonto.

14.2 Skatterättslig hemvist

14.2.1 Investeringsparkontot kan innehas av Kunden oavsett om denne är obegränsat eller begränsat skattskyldig.

14.2.2 Det åligger Kunden att vid var tid ha kännedom om sin skatterättsliga hemvist.

14.2.3 Kunden förbinder sig att utan dröjsmål till Institutet skriftligen anmäla förändringar i sin skatterättsliga hemvist, t.ex. vid flytt utomlands.

14.3 Avgifter

14.3.1 Uppgifter om Institutets avgifter för Investeringsparkontot samt tjänster som har samband med Investeringsparkontot framgår av Institutets FÖRHANDSINFORMATION OM INVESTERINGSSPARKONTO.

14.3.2 Information om vid var tid gällande avgifter för Investeringsparkontot publiceras på Institutets hemsida. På Kundens begäran ska Institutet även tillhandahålla uppgifter om aktuella avgifter direkt till Kunden.

14.3.3 För det fall det enligt Institutets bedömning föreligger risk för att Kundens medel på kontot kan komma att understiga beräknad men ännu inte inbetald skatt eller avgift

får Institutet på det sätt som är lämpligt avyttra tillgångar på Investeringssparkontot i sådan utsträckning att nämnda risk inte längre bedöms föreligga. Institutet får även underlåta att utföra av Kunden begärd omplacering och varje annan disposition av tillgångarna som förvaras på Investeringssparkontot i den utsträckning detta enligt Institutets bedömning medför att nämnda risk skulle uppstå eller öka. Institutet ska förfara med omsorg och, om så är möjligt och det enligt Institutets bedömning kan ske utan förfång för Institutet, i förväg underrätta Kunden om åtgärd och/eller underlåtenhet enligt ovan.

14.4 Övriga kostnader

14.4.1 Kunden ska stå för de kostnader som uppstår vid avyttring, överföring eller öppnande av annan förvaring enligt Avtalet.

15 ÄNDRING AV ALLMÄNNA VILLKOR OCH AVGIFTER

15.1.1 Ändringar av dessa allmänna villkor eller Institutets avgifter ska ha verkan gentemot Kunden från och med trettionde (30) dagen efter det att Kunden ska anses ha mottagit meddelande om ändringen.

16 ÖVRIGA VILKOR

I övrigt hänvisas till villkoren i avsnitt G; ALLMÄNNA VILLKOREN FÖR DEPÅ dessa gäller med vissa undantag så som regler för uppsägning.

Allmänna bestämmelser för depå/konto

Definitioner

I depå-/kontoavtalet samt i dessa bestämmelser förstås med;

a) värdepapper dels finansiellt instrument såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. 1) överlåtbara värdepapper som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, 2) penningmarknadsinstrument, 3) andelar i företag för kollektiva investeringar (fondandelar), 4) finansiella derivatinstrument och 5) utsläppsrätter;

dels värdehandling, varmed avses handling som inte kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden, dvs. 1) aktie eller enkelt skuldebrev som enligt definitionen ovan inte är finansiellt instrument 2) borgensförbindelse, 3) gåvobrev, 4) pantbrev eller liknande handling.

b) avräkningsnota besked om att en order/ett affärsuppdrag har utförts.

c) reglerad marknad såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför eller möjliggör sammanförande av ett flertal köp- och säljintressen i finansiella instrument från tredjepart – regelmässigt, inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler – så att det leder till ett kontrakt.

d) handelsplats såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform (MTF-plattform) eller en organiserad handelsplattform (OTF-plattform).

e) utförandeplats en handelsplatsplats, en systematisk internhandlare eller en marknadsgarant inom EES eller en annan person som tillhandahåller likviditet inom EES.

f) handelsplattform en MTF-plattform eller en OTF-plattform.

g) MTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som sammanför flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument - inom systemet och i enlighet med icke skönsmässiga regler - så att det leder till ett kontrakt.

h) OTF-plattform, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett multilateralt system inom EES som inte är en reglerad marknad eller en MTF-plattform, och inom vilket flera tredjeparters köp- och säljintressen i obligationer, strukturerade finansiella produkter, utsläppsrätter eller derivat kan interagera inom systemet så att det leder till ett kontrakt.

i) systematisk internhandlare, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett värdepappersinstitut som i en organiserad, frekvent, systematisk och väsentlig omfattning handlar för egen räkning när det utför kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform utan att utnyttja ett multilateralt system.

j) multilateralt system, såsom definierat i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, dvs. ett system där flera tredjeparters köp- och säljintressen i finansiella instrument kan interagera inom systemet.

k) förvaring av värdepapper, såväl förvaring av fysiska värdepapper som sådant förvar av dematerialiserade värdepapper som uppkommer genom registrering i depå.

l) depåförande tredjepart, värdepappersinstitut som på uppdrag av institutet eller annan depåförande tredjepart förvarar värdepapper i depå för kunders räkning.

m) värdepappersinstitut, värdepappersbolag, svenska kreditinstitut med tillstånd att driva värdepappersrörelse och utländska företag som driver värdepappersrörelse från filial eller genom att använda anknutna ombud etablerade i Sverige, samt utländska företag med tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar värdepappersrörelse.

n) värdepapperscentral, såsom definierat i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, dvs. detsamma som i artikel 2.1.1 i förordningen om värdepapperscentraler, i den ursprungliga lydelsen.

o) bankdag, dag i Sverige som inte är söndag eller allmän helgdag eller som vid betalning av skuldebrev är likställd med allmän helgdag (sådana likställda dagar är fredag, midsommarafton, julafton samt nyårsafton).

p) central motpart (CCP), såsom definierat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (Emir), dvs. en juridisk person som träder emellan motparterna i kontrakt som är föremål för handel på en eller flera finansmarknader och blir köpare till varje säljare och säljare till varje köpare.

q) SRD II-bolag, bolag med hemvist inom EES vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad och som omfattas av SRD II.

r) intermediär, såsom definierat i lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, dvs. en juridisk person som för aktieägares eller andra personers räkning förvarar eller administrerar aktier eller för värdepapperskonton.

s) SRD II, Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/828 av den 17 maj 2017 om ändring av direktiv 2007/36/EG vad gäller uppmuntrande av aktieägares långsiktiga engagemang såsom det har implementerats i svensk rätt genom 3 a kap. lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument, samt kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1212 av den 3 september 2018 om fastställande av minimikrav för genomförandet av bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/36/EG vad gäller identifiering av aktieägare, överföring av information och underlättande av utövandet av aktieägarrättigheter.

Vid hänvisning till depå-/kontoavtalet nedan omfattas även dessa allmänna bestämmelser och allmänna villkor för handel med finansiella instrument.

A. Förvaring i depå m.m.

A.1 FÖRVARING HOS INSTITUTET

A.1.1 Institutet ska i depån registrera sådant värdepapper som mottagits av institutet för förvaring m.m. i depå. Mottagna värdepapper förvaras av institutet för kundens räkning.

Institutet tar inte emot utsläppsrätter för förvaring under detta depå-/kontoavtal annat än efter särskild överenskommelse med kunden.

Institutet får såsom förvaltare låta registrera mottagna finansiella instrument i eget namn hos värdepapperscentral, t.ex. Euroclear Sweden AB eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet. Därvid får kundens finansiella instrument registreras tillsammans med andra ägares finansiella instrument av samma slag.

Enligt dessa bestämmelser ska finansiellt instrument i kontobaserat system hos värdepapperscentral eller den som utanför EES fullgör motsvarande registreringsåtgärd avseende instrumentet anses ha mottagits när institutet erhållit rätt att registrera eller låta registrera uppgifter avseende instrument i sådant system. Övriga värdepapper anses ha mottagits när de överlämnats till institutet.

A.1.2 Institutet förbehåller sig rätten att pröva mottagandet av visst värdepapper, se även punkt G.6. Om kunden har flera depåer hos institutet och kunden inte instruerat institutet om i vilken depå visst värdepapper ska registreras, får institutet självt bestämma i vilken depå registreringen ska ske.

A.1.3 Institutet utför ingen äkthetskontroll av kundens värdepapper.

A.1.4 Institutet förbehåller sig skäligen tid för registrering, överföring och utlämnande av värdepapper.

A.1.5 Institutet får avregistrera värdepapper från kundens depå när den som gett ut värdepapperet försatts i konkurs eller värdepapperet av annat skäl förlorat sitt värde. Om det är praktiskt möjligt och lämpligt ska institutet, bl.a. med beaktande av kundens intresse, i sådant fall försöka registrera värdepapperet i kundens namn.

A.1.6 Utöver avtalad panträtt i depå-/kontoavtalet kan institutet ha kvittningsrätt, panträtt eller annan säkerhetsrätt enligt EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

A.1.7 Institutets tjänster enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser riktar sig inte till fysiska personer bosatta i USA eller juridiska personer med säte i USA eller andra U.S. Persons (som det definieras i vid var tid gällande Regulation S till United States Securities Act 1933) eller till sådana personer i andra länder där det krävs att institutet har vidtagit registreringsåtgärder eller andra liknande åtgärder.

A.2 DEPÅFÖRVARING HOS TREDJEPART

A.2.1 Institutet får förvara kundens värdepapper hos annat värdepappersinstitut, i Sverige eller utlandet. Depåförande tredjepart kan i sin tur anlita annan depåförande tredjepart för förvaring av kundens värdepapper.

A.2.2 Depåförande tredjepart utses av institutet efter eget val, med iakttagande av de skyldigheter som åligger institutet enligt EU-förordning, lag och föreskrifter.

A.2.3 Vid förvar hos depåförande tredjepart i utlandet (inom eller utanför EES) omfattas kundens värdepapper av tillämplig nationell lag, vilket kan innebära att kundens rättigheter avseende dessa värdepapper kan variera jämfört med vad som skulle gälla vid en förvaring i Sverige.

A.2.4 Förvaring hos depåförande tredjepart sker normalt i institutets namn för kundens räkning. I sådant fall får kundens värdepapper registreras tillsammans med andra ägares värdepapper, exempelvis på samlingskonto. Institutet får även uppdraga åt depåförande tredjepart att i institutets ställe låta sig registreras för kundens värdepapper.

I särskilda fall får institutet även låta kundens värdepapper ingå i ett för flera ägare gemensamt dokument.

A.2.5 Vid förvaring av kundens värdepapper på samlingskonto hos depåförande tredjepart följer kundens rättigheter av tillämplig nationell lagstiftning. Då kundens värdepapper förvaras tillsammans med andra kunders värdepapper och om det skulle uppstå en brist så att det totala innehavet på samlingskontot inte motsvarar samtliga kunders rätta innehav, regleras den bristen mellan innehavarna i enlighet med lag eller marknadspraxis hos den depåförande tredjeparten. Detta kan komma att innebära att innehavarna inte får tillbaka hela sitt innehav utan att bristen fördelas mellan innehavarna i förhållande till storleken på var och ens innehav.

Huruvida kunden har en sakrättsligt skyddad separationsrätt i händelse av att institutet eller depåförande tredjepart skulle försättas i konkurs eller drabbas av annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar kan variera och är beroende av tillämplig nationell lag.

I Sverige föreligger sakrättsligt skyddad separationsrätt under förutsättning att värdepapperen hålls avskilda från depåförande tredjepartens eller institutets egna värdepapper. Vid förvaring hos depåförande tredjepart i utlandet kan det också, till följd av tillämplig utländsk lag, vara omöjligt

att identifiera kundens värdepapper separat från den tredje partens eller institutets egna värdepapper. I sådant fall finns en risk att kundens värdepapper vid en konkurssituation eller annan åtgärd med motsvarande rättsverkningar skulle kunna komma att anses ingå i den tredje partens eller institutets tillgångar.

A.2.6 Depåförande tredjepart, värdepapperscentral, central motpart (CCP) samt motsvarigheter utanför EES kan ha säkerhet i eller kvittningsrätt avseende kundens värdepapper och till dem kopplade fordringar. I sådant fall kan kundens värdepapper komma att tas i anspråk för sådana rättigheter.

B. Institutets åtaganden avseende värdepapper

B.1 ALLMÄNT

B.1.1 Institutet åtar sig att för kundens räkning vidta under punkterna B.2 – B.4 angivna åtgärder beträffande mottagna värdepapper. Beträffande aktier i SRD II-bolag ska institutet dessutom vidta under punkten B.5 angivna åtgärder vilket kan innebära en avvikelse i vissa delar från B.1.2 till B.1.8 nedan.

B.1.2 Åtagandena inträder - om inte annat anges nedan eller särskilt överenskommit - för svenska finansiella instrument registrerade hos värdepapperscentral fr.o.m. den [femte] bankdagen, och för övriga svenska (dvs. utgivna av emittenter med säte i Sverige) värdepapper samt för utländska finansiella instrument fr.o.m. den [femtonde] bankdagen efter det att värdepapperen mottagits av institutet. Institutet är således inte skyldigt att bevaka frister som löper ut dessförinnan. För åtaganden avseende aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av B.5.

B.1.3 Institutet vidtar i punkterna B.2 – B.4 angivna åtgärder under förutsättning att institutet i god tid fått fullgod information om den omständighet som föranleder åtgärden genom meddelande från kunden, depåförande tredjepart, emittent, agent (motsvarande) eller värdepapperscentral. För aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av B.5.

B.1.4 För distribution av årsredovisningar, delårsrapporter, prospekt och annan information ansvarar emittenten. Om kunden i depå-/kontoavtalet markerat att årsredovisningar m.m. önskas från emittent i vilken kunden innehar värdepapper registrerade hos värdepapperscentral och registrerade i depån, lämnar institutet på emittentens begäran, via värdepapperscentral, kundens namn- och adressuppgifter. Prospekt och annan information om erbjudanden distribueras normalt inte av institutet. Institutet tillhandahåller kunden i stället en sammanfattning av erbjudandet. Kunden får samtidigt en anvisning om var mer information om erbjudandet finns.

B.1.5 Institutet får helt eller delvis underlåta att vidta en åtgärd, om det på depån eller anslutet konto inte finns medel eller kreditutrymme för åtgärden eller om institutet inte får de uppgifter som krävs för åtgärden eller för att uppfylla krav enligt EU-förordning, lag och föreskrifter.

B.1.6 Institutet får vidta eller underlåta att vidta åtgärd som anges i punkterna B.2 och B.3 om institutet särskilt angivit detta i meddelande till kunden och denne inte lämnat instruktion om annat inom den svarstid som angetts i meddelandet. Kunden är därefter bunden av åtgärd som institutet vidtagit eller underlåtit att vidta på samma sätt som om kunden själv gett uppdrag om åtgärden.

B.1.7 Vid institutets försäljning av rätter enligt nedan får försäljning ske gemensamt för flera kunder och i tillämpliga fall i enlighet med institutets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order. Likviden ska fördelas proportionellt mellan kunderna.

B.1.8 Om kunden enligt tillämplig lag eller reglerna för en emission eller ett erbjudande inte har rätt att utnyttja företrädesrätter, som tillkommit kunden till följd av dennes innehav av visst värdepapper, får institutet sälja dessa företrädesrätter.

B.1.9 Enligt EU:s förordning (EU) 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling ska en värdepapperscentral debitera respektive kreditera sina deltagare (värdepappersinstitutet) sanktionsavgifter vid försenad avveckling av värdepappersaffärer.

Sanktionsavgifter som institutet mottagit från en värdepapperscentral kan institutet komma att fördela ut till berörda kunder när och på det sätt institutet bedömer som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med iakttagande av kundens intresse, storleken på avgiften och förseningens inverkan på kunden. Institutet har därvid rätt att beakta kostnader för leveransförseningar, t.ex. för ersättningsköp, värdepapperslån eller tidigare sanktionsavgifter som institutet inte vidaredebiterat.

Som framgår i punkt G.1 Avgifter m.m. och i depå-/kontoavtalet har institutet rätt att vidaredebitera kunden sådana avgifter som debiterats institutet i samband med avveckling av kundens värdepappersaffärer.

B.2 SVENSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.2.1 Med svenska finansiella instrument avses i denna punkt B.2 finansiella instrument som är utgivna av emittenter med säte i Sverige och som är registrerade hos värdepapperscentral som har tillstånd att bedriva verksamhet i Sverige samt är upptagna till handel i Sverige eller handlas på svensk handelsplats. För svenska finansiella instrument omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelse som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 – de åtgärder som anges under punkterna B.2.2 – B.2.8.

Beträffande andra finansiella instrument gäller i stället vad som anges under punkt B.3 beträffande utländska finansiella instrument.

B.2.2 Beträffande aktier åtar sig institutet att

- ta emot utdelning. Om kunden har rätt att välja mellan utdelning i kontanter eller i annan form, får institutet välja utdelning i form av kontanter om kunden inte lämnat annan instruktion;

- vid nyemission avseende aktier i vilka kunden har företrädesrätt, underrätta kunden härom samt biträda kunden med önskade åtgärder i samband därmed. Om instruktion om annat inte lämnats senast tre bankdagar före sista dagen för handel med teckningsrätten har institutet rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning och förutsatt att institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse – sälja teckningsrätt som inte utnyttjats;
- vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden från emittenten (inlösen/ återköp) eller annan (uppköp) underrätta kunden om och efter särskilt uppdrag från kunden biträda denne med önskade åtgärder. (Se också B.2.5.) Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärf av finansiellt instrument riktat till kunden;
- vid fondemission avseende aktier har institutet rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning göra sådana tillköp av fondaktierätter som behövs för att alla fondaktierätter som tillkommer kunden på grund av i depån registrerade aktier ska kunna till fullo utnyttjas i fondemissionen och i depån förteckna så många nya aktier som kunden därefter är berättigad till;
- såvitt avser aktier i s.k. avstämningsbolag underrätta kunden om begärd tvångsinlösen;
- såvitt avser aktier i avstämningsbolag vid nedsättning av aktiekapitalet, inlösen eller likvidation motta respektive lyfta kapitalbelopp samt annat förfallet belopp; samt
- på uppdrag av kunden ombesörja att hos värdepapperscentral förvaltarregistrerade aktiers rösträtt registreras i kundens namn. Detta förutsätter dock att uppdraget är institutet tillhanda senast [femte] bankdagen före sista dag för införande i aktieboken (dvs. på avstämningsdagen) för rätt att delta i bolagsstämma och att sådan rösträttsregistrering kan ske enligt [gångse] rutin hos värdepapperscentral.

Om depån innehas av två eller flera gemensamt och det i uppdraget inte angetts i vems namn aktierna ska registreras sker rösträttsregistrering av aktierna i proportion till vars och ens andel. Rösträttsregistrering sker inte av överskjutande aktier .

B.2.3 Beträffande teckningsoptioner åtar sig institutet att; i god tid underrätta kunden om sista dag för aktieteckning och, efter särskilt uppdrag från kunden, söka verkställa kompletteringsköp av teckningsoptioner och verkställa nyteckning av aktier. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med teckningsoptioner har institutet rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning och förutsatt att, institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja teckningsoption som inte utnyttjats.

B.2.4 Beträffande inköpsrätter åtar sig institutet att; i god tid underrätta kunden om sista dag för köpanmälan och, efter särskilt uppdrag av kunden, söka verkställa

kompletteringsköp av inköpsrätt och ombesörja köpanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inköpsrätten, har institutet rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning och förutsatt att institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja inköpsrätt som inte utnyttjats.

B.2.5 Beträffande inlösenrätter åtar sig institutet att; i god tid underrätta kunden om sista dag för inlösenanmälan och, efter särskilt uppdrag av kunden, söka verkställa kompletteringsköp av inlösenrätt och ombesörja inlösenanmälan. Om överenskommelse om annat inte träffats senast tre bankdagar före sista dag för handel med inlösenrätten, har institutet rätt, men inte skyldighet, att för kundens räkning och förutsatt att institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse - sälja inlösenrätt som inte utnyttjats.

B.2.6 Beträffande svenska depåbevis avseende utländska aktier åtar sig institutet att; vidta motsvarande åtgärder som för svenska aktier enligt ovan om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse.

B.2.7 Beträffande skuldebrev och andra skuldförbindelser som kan bli föremål för handel på kapitalmarknaden åtar sig institutet att;

- a) motta respektive lyfta ränta samt kapitalbelopp eller annat belopp som vid inlösen, utlottning eller uppsägning förfallit till betalning efter det att skuldförbindelsen mottagits;
- b) beträffande premieobligationer dessutom lyfta vinst på premieobligation som en-ligt dragningslista utfallit vid dragning som skett efter det att premieobligation mottagits av institutet samt underrätta kunden om utbyte och biträda kunden med önskade åtgärder med anledning därav;
- c) beträffande konvertibler och andra konverteringsbara skuldförbindelser dessutom i god tid underrätta kunden om sista konverteringsdag samt efter särskilt uppdrag av kunden verkställa konvertering;
- d) vid emission av skuldebrev/skuldförbindelser i vilka kunden har företrädesrätt, för kundens räkning teckna sådana skuldebrev/skuldförbindelser om inte annat överenskommit. Därvid ska gälla vad som angivits ovan i punkt B.2.2 b;
- e) vid offentligt erbjudande om överlåtelse av finansiellt instrument riktat till kunden från emittenten eller annan och som institutet erhållit information om, på sätt som angetts ovan i punkt B.1.3, underrätta kunden därom och efter särskilt uppdrag av kunden biträda denne med önskade åtgärder i samband därmed. Motsvarande gäller vid offentligt erbjudande om förvärf av finansiellt instrument riktat till kunden, samt
- f) vid meddelande om förtida inlösen och kallelse till fordringshavarmöte eller liknande förfarande avseende skuldebrev/skuldförbindelser i vilka kunden är innehavare och som institutet erhållit information om, på sätt som angivits ovan i punkt B.1.3, underrätta kunden därom och efter särskild överenskommelse med kunden biträda denne i samband därmed.
- g) beträffande strukturerade produkter som är skuldebrev, lyfta ränta, utdelning och kapitalbelopp.

B.2.8 Beträffande finansiella instrument, som inte omfattas av punkterna B.2.1- B.2.7, såsom derivatinstrument (t.ex. optioner, terminer), strukturerade produkter som inte är skuldebrev och andelar i företag för kollektiva investeringar, (fondandelar) omfattar institutets åtagande att, i förekommande fall, lyfta utdelning samt i övrigt att vidta de åtgärder som institutet bedömer som praktiskt möjligt och lämpligt bland annat med beaktande av kundens intresse eller som institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

B.3 UTLÄNDSKA FINANSIELLA INSTRUMENT

B.3.1 Beträffande aktier och skuldförbindelser, som inte omfattas av B.2 och som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på motsvarande marknad utanför EES eller på en MTF, omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 – att vidta samma åtgärder som för svenska finansiella instrument, när institutet bedömer detta som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse. För åtaganden avseende aktier i SRD II-bolag gäller vad som framgår av B.5.

B.3.2 I fråga om utländska aktier registrerade hos värdepapperscentral eller motsvarande utanför EES åtar sig inte institutet att genomföra rösträtsregistreringar inför bolagsstämma om inte institutet särskilt informerat kunden om det. Det innebär att kunden inte kommer att kunna rösta på bolagsstämma om inte institutet informerat kunden om institutets avsikt att tillhandahålla hjälp med rösträtsregistrering. En förutsättning för rösträtsregistrering är att kunden följt institutets instruktioner och t.ex. tillhandahållit dokument och information som är nödvändiga för rösträtsregistreringen.

Det kan även förekomma andra begränsningar i kundens rättigheter som aktieägare, t.ex. att delta i emissioner eller andra företagshändelse och att få information därom, på grund av begränsningar hos värdepapperscentral, eller motsvarande utanför EES, depåförande tredjepart eller annan intermediär.

B.3.3 Beträffande andra utländska finansiella instrument än de i föregående punkter omfattar institutets åtagande endast att vidta de åtgärder institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

B.3.4 Kunden är införstådd med att kundens rättigheter avseende utländska finansiella instrument kan variera beroende på tillämplig utländsk lag eller regelverk. Kunden är även införstådd med att institutet då åtgärd avser utländskt finansiellt instrument ofta kan komma att tillämpa andra tidsfrister gentemot kunden än de som tillämpas i det land där åtgärd ska verkställas.

B.4 SVENSKA OCH UTLÄNDSKA VÄRDEHANDLINGAR

Beträffande svenska och utländska värdehandlingar omfattar institutets åtagande – med den eventuella avvikelser som kan följa av vad som sägs i punkt B.1.6 – att göra vad institutet åtagit sig i särskilt avtal med kunden.

B.5 AKTIER I SRD II-BOLAG

B.5.1 Institutet åtar sig vad gäller aktier i ett SRD II-bolag att

- utan dröjsmål till kunden överföra sådan information och bekräftelser som institutet erhållit från en intermediär eller ett SRD II-bolag och som ett SRD II-bolag är skyldigt att tillhandahålla sina aktieägare enligt SRD II;
- på begäran från kunden utan dröjsmål överföra kundens instruktion till ett SRD II bolag eller till nästa intermediär vad gäller utövandet av kundens rättigheter som aktieägare i SRD II-bolaget eller i övrigt underlätta utövandet av aktieägares rättigheter enligt SRD II.

C. TILL DEPÅN ANSLUTNA KONTON OCH KREDIT

C.1 Till depån är anslutet ett eller flera konton. Om överenskommelse inte träffas om annat förs ett anslutet konto i svenska kronor.

C.2 På anslutet konto får institutet sätta in pengar som utgör förskott för köpuppdrag eller likvid för säljuppdrag (eller motsvarande), avkastning på förvaldade värdepapper samt pengar som kunden i annat fall överlämnat till institutet eller som institutet tagit emot för kundens räkning och som har samband med depån, om inte kunden har angett institutet ett annat konto för insättningen.

C.3 Institutet får utöva kvittningsrätt och får även belasta anslutet konto med belopp som kunden beordrat eller godkänt samt för varje utlägg, kostnad eller förskotterad skatt som har samband med kontot eller depån. Institutet får vidare belasta anslutet konto med belopp motsvarande dels utlägg, kostnad och arvode för uppdrag i övrigt, som institutet utfört åt kunden, dels likvid för annan förfallen obetald fordran som institutet vid var tid har gentemot kunden.

C.4 Medel i utländsk valuta som institutet betalar respektive tar emot för kundens räkning ska innan beloppet sätts in eller tas ut, växlas till svenska kronor enligt av institutet vid var tid tillämpade villkor. Detta gäller dock inte om kontot förs i den utländska valutan.

C.5 Kunden kan efter institutets medgivande erhålla rätt till kredit. Detta gäller emellertid inte om kunden är omyndig eller tillgångarna i depån eller på anslutna konton står under särskild förvaltning eller överförmyndares tillsyn.

Rätten till kredit gäller - om institutet inte meddelar annat - upp till ett belopp som motsvarar det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton.

Har kunden enligt särskilt avtal pantförskrivit i depån registrerade värdepapper och/eller tillgångar på anslutet konto även för andra förpliktelser än kundens kredit (t.ex. för handel med derivatinstrument) ska dessa förpliktelser, enligt de principer som institutet vid var tid tillämpar, beaktas vid fastställandet av krediträttens omfattning.

Kundens kredit enligt dessa bestämmelser gäller tills vidare, med rätt för institutet att säga upp krediten till betalning med en månads uppsägningstid. Vid uppsägning av depå-/kon-

toavtalet enligt punkt G.8 första eller tredje stycket nedan är – om inte kunden är konsument - krediten förfallen till betalning vid tidpunkten för depå-/kontoavtalets upphörande.

Om kunden önskar säga upp krediten i förtid ska kredittagaren meddela institutet detta och betala tillbaka utestående kreditbelopp samt ränta och andra kostnader för krediten fram till förskottsbetalningen. Institutet får inte tillgodoräkna sig någon ersättning för att krediten betalas i förtid.

C.6 Belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton beräknas av institutet i enlighet med de regler som institutet vid var tid tillämpar. Kunden kan från institutet få uppgift om det aktuella sammanlagda belåningsvärdet, aktuellt belåningsvärde för visst i depån förtecknat finansiellt instrument och belåningsvärdet respektive saldo på anslutna konton.

Kunden ansvarar för att det inte vid någon tidpunkt uppstår säkerhetsbrist (överbelåning) dvs. att – med beaktande även av andra förpliktelser för vilka nämnda tillgångar utgör säkerhet – krediten inte vid någon tidpunkt överstiger tillgångarnas sammanlagda belåningsvärde. Kunden måste därför själv hålla sig underrättad om det vid var tid gällande sammanlagda belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton.

Kunden kan inte i något fall undgå ansvar under åberopande av att denne av institutet inte underrättats om det gällande belåningsvärdet av tillgångarna i depån och på anslutna konton eller om uppkommen säkerhetsbrist.

Om säkerhetsbrist uppkommer är kunden skyldig att omedelbart och utan anmodan till institutet betala överskjutande skuldbelopp eller ställa tilläggssäkerhet så att säkerhetsbrist inte längre föreligger. Om så inte sker är hela skulden på anslutet konto förfallen till omedelbar betalning. För kund som är konsument gäller dock i stället att institutet får sälja ställda säkerheter i sådan omfattning att utnyttjad kredit inte längre överstiger den kredit som kunden har rätt till.

C.7 För kundens tillgodohavande på anslutet konto beräknas ränta efter den räntesats som institutet vid var tid tillämpar för tillgodohavande på konto av detta slag. För skuld på anslutet konto utgår ränta, ursprungligen efter den räntesats som är angiven på sid 3 i depå-/kontoavtalet. Ändring av räntesatserna får ske med omedelbar verkan i samband med kreditpolitiska beslut, ändring av institutets upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar för institutet. Ändring av räntesatserna av annan anledning får ske endast från och med den dag då institutet meddelat kunden om ränteändringen.

Om kunden är konsument gäller beträffande ränta för skuld på anslutet konto i stället för vad som i föregående stycke angetts att räntesatsen får ändras endast i den utsträckning det motiveras av kreditpolitiska beslut, ändring av institutets upplåningskostnader eller andra kostnadsökningar som institutet inte skäligen kunde förutse när depå-/kontoavtalet ingicks och att ändring av räntesatsen får ske från och med den dag då institutet meddelat kunden om ränteändringen.

Uppgifter om räntesatser kan erhållas hos institutet. Ränta på tillgodohavande räknas från och med dagen efter insättningen till dagen för uttag. Ränta på skuldbelopp utgår från dagen då skuld uppkommit till och med återbetalningsdagen.

Vid bedömning av om tillgodohavande respektive skuld finns på anslutna konton, bedöms varje konto för sig. Detta innebär t.ex. att ett anslutet konto kan komma att gottskrivas ränta samtidigt som ett annat anslutet konto belastas med ränta.

C.8 Om kunden är i betalningsdröjsmål, har institutet rätt till dröjsmålsränta på förfallet belopp från förfalldagen till dess betalning sker med den räntesats som med åtta procentenheter överstiger den gällande räntesatsen för skuld på anslutet konto enligt punkt C.7.

D. PANT

D.1 Bestämmelser om pant finns, förutom i detta avsnitt D, även i depå-/kontoavtalet under punkten Pantsättning samt under punkt C.5 – C.6.

D.2 Avkastning av pant och andra rättigheter som grundas på panten omfattas också av pantsättningen och utgör pant.

D.3 Institutets åtagande i egenskap av panthavare avseende pantsatt egendom är inte mer omfattande än vad som framgår av dessa bestämmelser.

D.4 Pant ska inte utgöra säkerhet för fordran på kunden som institutet har förvärvat eller kan komma att förvärva från annan än kunden, om nämnda fordran varken har samband med kundens handel med finansiella instrument eller har uppkommit genom belastning av kundens konto.

D.5 Om kunden inte fullgör sina skyldigheter mot institutet enligt depå-/kontoavtalet eller skyldigheter som uppkommit i samband med kundens transaktioner med finansiella instrument får institutet ta panten i anspråk på det sätt institutet finner lämpligt. Institutet ska förfara med omsorg och, i förväg underrätta kunden om ianspråktagandet om det är möjligt och underrättelse enligt institutets bedömning kan ske utan att vara till nackdel för institutet i egenskap av panthavare. Institutet får bestämma i vilken ordning ställda säkerheter (panter, borgensåtaganden m.m.) ska tas i anspråk.

D.6 Pantsatta värdepapper får säljas utanför den utförandeplats där värdepapperet handlas eller är upptaget till handel.

D.7 Om panten utgörs av tillgodohavande på konto anslutet till depån får institutet, utan att i förväg underrätta kunden, omedelbart ta ut förfallet belopp från kontot.

D.8 Kunden ger institutet bemyndigande att själv eller genom någon som institutet utser, teckna kundens namn, då detta krävs för att genomföra pantrealisation eller för att tillvarata eller utöva institutets rätt med avseende på pantsatt egendom. Därmed får institutet även öppna särskild depå och/eller konto hos värdepapperscentral eller konto i annat kontobaserat system. Kunden kan inte återkalla detta bemyndigande så länge panträffen består.

D.9 Om borgen har tecknats för kundens skyldigheter enligt depå-/kontoavtalet gäller följande i fråga om borgensmans rätt till den pantsatta egendomen.

För det fall institutet tagit borgen i anspråk ska panten därefter utgöra säkerhet för borgens-mans återkrav (regresskrav) mot kunden endast i den mån detta har angetts i borgensförbindelsen. Sådan rätt är efterställd institutets rätt till pant. Utgör panten säkerhet för flera borgensmäns återkrav ska de ha rätt till panten i förhållande till var och ens återkrav om de inte kommit överens om annat.

Institutet får så länge institutet inte tagit borgen i anspråk lämna ut pant, som enligt institutets bedömning inte behövs för betalning av förfallet belopp enligt depå-/kontoavtalet, utan att borgensmans ansvar ska minska på grund av detta.

D.10 Kunden får inte utan att samtycke lämnats av institutet till annan pantsatta egendom som är pantsatt enligt depå-/kontoavtalet. Sådan pantsättning till annan ska göras enligt institutets anvisningar. Sker pantsättning i strid mot denna bestämmelse får institutet säga upp depå-/kontoavtalet till omedelbart upphörande utan iakttagande av i punkt G.8 nedan nämnd uppsägningstid.

D.11 Om kunden till annan pantsatt värdepapper registrerade i depån eller medel på konto anslutet till depån får institutet, även om kunden invänt mot detta, utlämna/överföra värdepapper respektive överföra medel på till depån anslutet konto till panthavaren eller annan efter instruktioner från panthavaren. Redovisning av sådant utlämnande/överföring ska sändas till kunden.

D.12 Kunden får inte på annat sätt förfoga över i depå-/kontoavtalet pantsatta värdepapper eller medel utan institutets samtycke i varje särskilt fall.

E. HANDEL MED VÄRDEPAPPER ÖVER DEPÅN SAMT CLEARING OCH AVECKLING

E.1 På uppdrag av kunden - även innefattande vad kunden och institutet eventuellt har kommit överens om i särskilt avtal om handel via elektroniskt medium - utför institutet köp och försäljning av finansiella instrument samt andra uppdrag avseende handel med finansiella instrument, inklusive clearing och avveckling, för kundens räkning. För sådana uppdrag gäller bl.a. allmänna villkor för handel med finansiella instrument. Med clearing och avveckling avses slutförandet av en värdepapperstransaktion, då parternas förpliktelser gentemot varandra sammanställs och redovisas och värdepapper och/eller kontanta medel överförs mellan parterna. Efter fullgörandet och om förutsättningar för detta föreligger registrerar institutet dessa transaktioner i kundens depå och anslutna konton.

E.2 Efter särskild överenskommelse med institutet kan kunden genomföra köp, försäljning eller andra transaktioner avseende handel med finansiella instrument hos ett annat institut för registrering i kundens depå och anslutna konton. Det är därvid kundens ansvar att säkerställa att uppdrag om att utföra clearing och avveckling lämnas till institutet i god tid och att institutet förses med nödvändiga uppgifter om transaktionen samt att övriga förutsättningar för att utföra uppdraget föreligger.

E.3 När institutet har utfört en köp- eller säljorder på kundens uppdrag kan institutet komma att göra en preliminär registrering av berörd affär med finansiella instrument på kundens depå respektive konto redan vid affärsavslutet. Slutlig avveckling där finansiella instrument levereras mot likvid sker dock en tid därefter, t.ex. två dagar för en aktie på en reglerad marknad i Sverige. Kunden kan i förekommande fall få möjlighet att sälja preliminärt registrerade finansiella instrument respektive använda preliminärt registrerade likvider före den slutliga avvecklingen. Institutet har dock alltid rätt att begränsa kundens möjlighet att disponera över preliminärt registrerade finansiella instrument och likvider och inte tillåta köp och försäljning förrän den faktiska avvecklingen av preliminärt registrerade affärer med finansiella instrument har genomförts.

E.4 Institutet ska samtidigt med att säljuppdrag lämnas få fri dispositionsrätt till de finansiella instrument som uppdraget omfattar. Vid köpuppdrag ska kunden senast på likviddagens morgon [kl. 08.00] hålla tillräckliga medel tillgängliga för institutet ska kunna avveckla kundens förvärvade finansiella instrument. Institutet har dock rätt att avveckla kundens affärer med finansiella instrument även om kunden inte hållit berörda finansiella instrument fritt disponibla för institutet eller tillräckliga medel funnits tillgängliga.

För affärer med finansiella instrument som regleras av EU:s förordning (EU) 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling har institutet i vissa fall en skyldighet att slutligt genomföra en faktisk avveckling (helt eller delvis) eller betala kontantersättning, se punkt E.10 nedan. Ytterligare reglering om utförande och avveckling av kundens order finns i allmänna villkor för handel med finansiella instrument och i förekommande fall i andra avtal eller villkor mellan kunden och institutet.

E.5 Kunden ska ersätta institutet för de kostnader, avgifter utlägg, eller förpliktelser som institutet kan komma att ådra sig i samband med utförande, inklusive avveckling, av kundens affärer med finansiella instrument. Om det inte finns tillräckliga medel på kontot för att avveckla en genomförd köporder och institutet enligt stycket ovan ändå avvecklar affären har institutet rätt att belasta kontot med aktuell köplikvid och den övertrasseringsränta som gäller enligt de bestämmelser som institutet vid var tid allmänt tillämpar för konto av aktuellt slag.

E.6 Kunden är medveten om att institutet spelar in och bevarar telefonsamtal och annan elektronisk kommunikation som kan antas leda till transaktion, exempelvis i samband med att kunden lämnar institutet uppdrag om handel eller instruktioner avseende kundens depå och anslutna konton. Kopior av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation med kunden kommer att finnas tillgängliga på begäran under en period på fem år. Kunden har rätt att på begäran få ta del av inspelade samtal och bevarad elektronisk kommunikation för vilket institutet har rätt att ta ut en skälig avgift.

E.7 I och med att kunden undertecknar avtalet eller tar institutets tjänster i anspråk vad avser handel med finansiella instrument är kunden bunden av institutets vid var tid gällande särskilda Riktlinjer för utförande av order samt

sammanläggning och fördelning av order och de villkor som vid var tid gäller för handel med visst finansiellt instrument. Med sådana villkor förstås: (i) Allmänna villkor för handel med finansiella instrument, (ii) villkor i orderunderlag och (iii) villkor i av institutet upprättad avräkningsnota. Institutet ska på kunds begäran tillhandahålla kunden gällande riktlinjer och villkor som avses i första stycket [i pappersformat eller på sin hemsida].

Vid handel med finansiella instrument gäller även tillämpliga regler antagna av institutet, svensk eller utländsk emittent, utförandeplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. Dessa regler tillhandahålls av berört institut, emittent, handelsplats, central motpart (CCP) eller värdepapperscentral. På kundens förfrågan kan institutet lämna kunden uppgift om var informationen finns tillgänglig, t.ex. hemsida eller kontaktuppgifter.

E.8 Enligt Allmänna villkor för handel med finansiella instrument har institutet rätt att makulera köp eller försäljning där avslut träffats för kundens räkning i den omfattning som avslutet makulerats av aktuell utförandeplats. Samma rätt gäller om institutet i annat fall finner makulering av avslut vara nödvändig med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av institutet, marknadsmotpart eller av kunden själv eller, om kunden genom order handlat i strid med gällande lag, annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden. Har avslutet som makulerats redan registrerats i kundens depå kommer institutet att korrigera och redovisa makuleringen för kunden.

E.9 För den händelse någon av parterna skulle försättas i konkurs eller företagsrekonstruktion skulle beslutas för kunden, enligt lagen (1996:764) om företagsrekonstruktion, ska samtliga utestående förpliktelser med anledning av handel med finansiella instrument mellan parterna avräknas mot varandra genom slutavräkning per den dag sådan händelse inträffar. Vad som efter sådan slutavräkning tillkommer ena parten är omedelbart förfallet till betalning.

E.10 Enligt EU:s förordning (EU) 2018/1229 om avvecklingsdisciplin ska berörda parter - clearingmedlem, handelsplatsdeltagare respektive motpart i enskild värdepappersaffär - i de fall en värdepappersaffär inte kan avvecklas i sin helhet - genomföra ersättningsköp, avveckla den del av värdepappersaffären som kan avvecklas eller betala kontantersättning.

I de fall en värdepappersaffär inte kan fullgöras och avvecklas i sin helhet kommer den del av värdepappersaffären som går att avveckla genom delleverans att fullgöras och avvecklas. Den part som är skyldig att leverera värdepapper ska i de fallen anses ha delvis fullgjort värdepappersaffären eller sin leveransskyldighet med de levererade värdepapperna. Den resterande delen av värdepappersaffären fullgörs (i) genom ersättningsköp och kontantersättning och såvitt avser en värdepappersaffär som regleras av EU:s förordning (EU) 909/2014 om förbättrad värdepappersavveckling i enlighet med den och andra tillämpliga förordningar, och (ii) i övrigt enligt vad som framgår av allmänna villkor för handel med finansiella instrument eller vad som överenskommits mellan parterna eller enligt värdepapperscentrals, central motparts (CCP) eller utförandeplats regelverk eller marknadspraxis.

F. SKATTER M.M.

F.1 Kunden ska svara för skatter och andra avgifter som ska erläggas enligt svensk eller utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal eller institutets avtal med svensk/utländsk myndighet med avseende på värdepapper registrerade i depån, t.ex. preliminärskatt, utländsk källskatt respektive svensk kupongskatt på utdelning.

F.2 Institutet kan, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal eller institutets avtal med svensk/utländsk myndighet vara skyldigt att för kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt och andra avgifter grundat på utdelning/ränta/avyttring/ innehav avseende kundens värdepapper. Det åligger kunden att tillhandahålla den information, inkluderande undertecknande av skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

F.3 Om institutet till följd av skyldighet enligt punkt F.2 för kundens räkning betalat skatt får institutet belasta anslutet konto med motsvarande belopp på sätt som anges i punkt C.3.

F.4 Institutet ska, på särskilt uppdrag av kunden, om rätt därtill föreligger och om institutet bedömer det som praktiskt möjligt och lämpligt, bl.a. med beaktande av kundens intresse söka medverka till nedsättning eller restitution av skatt samt utbetalning av tillgodohavande hos skattemyndighet. Institutet får i samband med detta teckna kundens namn samt även lämna uppgift om kunden och kundens värdepapper i den omfattning som krävs.

G. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

G.1 AVGIFTER M.M.

För förvaring samt för övriga tjänster enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser tas ut avgifter enligt vad som framgår i depå-/kontoavtalet eller som institutet senare meddelat kunden på sätt som anges i punkt G.10. Även avgift för kredit till konsument anges i depå-/kontoavtalet.

Upplysning om vid var tid gällande avgifter kan på begäran fås hos institutet.

Kunden ska ersätta institutets kostnader och utlägg som har samband med institutets uppdrag enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser samt kostnader och utlägg för att bevaka och driva in institutets fordran hos kunden.

Avgifter, kostnader och utlägg debiteras anslutet konto i svenska kronor om inte institutet meddelar annat.

G.2 MEDDELANDEN M.M.

Meddelande från institutet

Institutet lämnar meddelanden till kunden via institutets internetjänst eller via e-post till av kunden i depå-/kontoavtalet angiven e-postadress eller annan e-postadress eller via annan elektronisk kommunikation som kunden meddelat institutet, när institutet bedömer att sådan kommunikation är lämplig. En icke-professionell kund kan begära att sådan information som institutets ska ge enligt 9 kapitlet lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, t ex information om

institutet och dess tjänster samt kostnader förknippade med tjänsterna, tillhandahålls kostnadsfritt även på papper.

I de fall institutet lämnar information till kunden i pappersformat kan det ske med brev till kundens folkbokföringsadress (eller motsvarande) eller, om detta inte är möjligt, till den adress som anges i depå-/konto-avtalet. Kunden och institutet kan även komma överens om att meddelanden ska skickas till en annan adress.

Meddelande som skickats av institutet med brev ska kunden anses ha fått senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som angivits ovan.

Meddelande genom institutets internetjänst, e-post eller annan elektronisk kommunikation ska kunden anses ha fått vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om kunden får ett sådant meddelande vid en tidpunkt som inte är institutets normala kontorstid i Sverige ska kunden anses ha fått meddelandet vid början av påföljande bankdag.

Meddelande till institutet

Kunden kan lämna meddelanden till institutet via institutets internet- eller telefonservice, genom att besöka institutet eller genom att skicka brev. Brev till institutet ska ställas till den adress som anges i depå-/kontoavtalet, såvida institutet inte begärt svar till annan adress. Kunden kan endast lämna meddelande till institutet via e-post efter särskild överenskommelse med institutet.

Meddelande från kunden ska institutet anses ha fått den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress. Även i annat fall ska institutet anses ha fått meddelandet från kunden om kunden kan visa att meddelandet skickats på ett ändamålsenligt sätt. I sådant fall ska institutet anses ha fått meddelandet den bankdag kunden kan visa att institutet borde fått det.

För meddelande avseende reklamation och hävning med anledning av kommissionsuppdrag som konsument lämnat i egenskap av icke professionell kund enligt institutets kategorisering enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, gäller att meddelande kan göras gällande om kunden kan visa att det skickats på ett ändamålsenligt sätt, även om det försenats, förvanskats eller inte kommit fram. Kunden ska dock, om denne har anledning att anta att institutet inte fått meddelandet eller att det förvanskats, skicka om meddelandet till institutet.

G.3 REDOVISNING

G.3.1 Redovisning för depån och anslutna konton lämnas - om inte särskilt avtal träffats om annat - minst kvartalsvis, såvida inte en sådan översikt har tillhandahållits i något annat regelbundet utdrag.

Institutet ansvarar inte för riktigheten av information om värdepapper, som inhämtats av institutet från extern informationslämnare.

[G.3.2 Enligt artikel 62.2 i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 om organisatoriska krav och villkor för

verksamheten i värdepappersföretag ska institutet skicka ut information till kunden när värdet av kundens innehav av s.k. hävstångsinstrument (leveraged financial instrument på engelska) eller finansiella instrument som är ett resultat av s.k. eventalförpliktelse-transaktioner (contingent liability transactions på engelska), sjunker med tio procent.

Kunden och institutet är överens om att beräkningsmetoden för den procentuella nedgång som ska utlösa informationsutskick till kunden ska beräknas i enlighet med den metod, med avseende på enskilt instrument eller typ av instrument eller den metod i övrigt, som institutet vid var tid anser lämplig bl.a. med iakttagande av kundens intresse. På kundens förfrågan ska institutet informera om berörd beräkningsmetod.

G.4 FELAKTIG REGISTRERING I DEPÅN M.M.

Om institutet av misstag skulle registrera värdepapper i kundens depå eller sätta in medel på till depån anslutet konto, har institutet rätt att snarast möjligt korrigerera registreringen eller insättningen i fråga. Om kunden förfogat över av misstag registrerade värdepapper eller insatta medel, ska kunden snarast möjligt till institutet lämna tillbaka värdepapperen eller betala tillbaka de medel som mottagits vid avyttringen eller insättningen. Om kunden underlåter detta har institutet rätt att köpa in värdepapperen i fråga och belasta kundens konto med beloppet för institutets fordran samt, vid kundens förfogande över medel, belasta kundens konto med beloppet i fråga.

Institutet ska omedelbart underrätta kunden om att korrigering vidtagits enligt ovan. Kunden har inte rätt att ställa några krav gentemot institutet med anledning av sådana misstag.

Vad som angetts i de två föregående styckena gäller även när institutet i andra fall registrerat värdepapper i depån eller satt in medel på anslutet konto, som inte skulle ha tillkommit kunden.

G.5 BEGRÄNSNING AV INSTITUTETS ANSVAR

Institutet är inte ansvarigt för skada som beror av svenskt eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigshändelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om institutet självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall ska inte ersättas av institutet, om det varit normalt aktsamt.

Institutet ansvarar inte för skada som orsakats av - svensk eller utländsk - utförandeplats, depåförande tredjepart, värdepapperscentral, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som institutet eller depåförande tredjepart med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Det samma gäller skada som orsakats av att ovan organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Institutet ansvarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan med anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot institutet beträffande finansiella instrument. Institutet ansvarar inte för indirekt skada. Denna begränsning gäller dock inte om den indirekta skadan har orsakats av grov vårdslöshet. Begränsningen gäller inte heller vid upp-

drag som lämnats av konsument om den indirekta skadan orsakats av institutets vårdslöshet. Vid direkt eller indirekt skada som uppkommit vid kommissionsuppdrag i förhållande till konsument ankommer det på institutet att visa att skadan inte uppkommit på grund av institutets vårdslöshet.

Föreligger hinder för institutet, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra åtgärd enligt dessa bestämmelser eller köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om institutet till följd av sådan omständighet är förhindrad att verkställa eller ta emot betalning/leverans, ska varken institutet eller kunden vara skyldig att betala ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument.

G.6 AVSTÅENDE FRÅN UPPDRAG M.M.

Institutet har rätt att avsäga sig uppdrag enligt depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser avseende svenskt finansiellt instrument registrerat hos värdepapperscentral t.ex. Euroclear Sweden inom fem bankdagar, och för övriga svenska värdepapper samt för utländska finansiella instrument inom femton bankdagar efter det att värdepapperen mottagits av institutet. För utlämnande/överföring av värdepapperet i fråga gäller därvid vad som i punkt G.8 anges om utlämnande/överföring vid uppsägning.

G.7 KUNDS UPPGIFTSSKYLDIGHET OCH UTLÄMNANDE AV UPPGIFT TILL ANNAN

Institutet har rätt att begära att kunden lämnar den information och de uppgifter som enligt institutets bedömning är nödvändiga för att uppnå tillräcklig kundkännedom enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Uppgifterna ska lämnas inom den tidsfrist som institutet bestämmer.

Det åligger kunden att på begäran av institutet, också lämna annan information, inkluderande skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra de skyldigheter som åligger institutet enligt detta avtal eller enligt avtal med depåförande tredje part samt tillämplig EU-förordning, lag, föreskrifter, allmänna rättsprinciper, eller regelverk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP).

Sådan information, jämte handlingar, kan även avse kundens bakomliggande kund, om kundens uppdrag till institutet avsett ett uppdrag för en kunds räkning.

Kunden är införstådd med att institutet kan vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens (eller kundens kunds) förhållanden på grund av uppdrag relaterat till dessa allmänna bestämmelser.

G.8 UPPSÄGNING

Allmänt

Institutet kan säga upp depå-/kontoavtalet till upphörande två månader efter det att kunden enligt punkten G.2 ska anses ha fått meddelandet.

Kunden kan säga upp avtalet på de sätt som framgår enligt G.2 (dvs. via internetbanken/telefonbanken, per brev eller muntligen vid besök på kontor samt via e-post eller via annan elektronisk kommunikation efter särskild överenskommelse) till upphörande en månad efter det institutet enligt samma punkt ska anses ha fått meddelandet. Oavsett vad som sagts ovan får part säga upp depå-/kontoavtalet med omedelbar verkan om motparten väsentligen brutit mot avtalet. I sådant fall ska varje avtalsbrott, där rättelse trots anmaning inte snarast möjligt vidtagits, anses som ett väsentligt avtalsbrott.

Vid depå-/kontoavtalets upphörande ska parterna genast reglera samtliga sina skyldigheter enligt dessa bestämmelser. Depå-/kontoavtalet gäller dock i tillämpliga delar till dess att part fullgjort samtliga sina åtaganden gentemot motparten. Vidare får var och en av institutet och kunden säga upp uppdrag enligt dessa bestämmelser avseende visst värdepapper på samma villkor som anges ovan.

Uppsägning av depå-/kontoavtalet i särskilda fall samt spärr av depå och konto

Institutet har rätt att säga upp depå-/kontoavtalet med omedelbar verkan om, enligt institutets bedömning:

- det skett förändringar av kundens skatterättsliga hemvist som medför att institutet inte längre kan fullgöra sin skyldighet att för kundens räkning vidta åtgärder beträffande skatt enligt vad som anges i avsnitt F eller att fullgöra det av sådan skyldighet avsevärt försvåras,
- det är otillåtet för institutet att tillhandahålla kunden avtalade tjänster enligt lagstiftning i det land kunden bor i, flyttar till eller uppehåller sig i,
- det finns skälig anledning att anta att kunden inte kommer att fullgöra sina betalningsskyldigheter mot institutet,
- kunden har använt depån och anslutna konton för olagliga ändamål,
- kunden har lämnat felaktiga uppgifter i samband med att depån och anslutna konton öppnades, och korrekta uppgifter skulle ha lett till att kunden inte hade fått öppna depån och/eller anslutna konton,
- det finns misstanke om att depån och anslutna konton eller handeln med värdepapperen kommer att användas för eller i samband med brottslig verksamhet eller i övrigt i strid med gällande lagstiftning eller på annat sätt som kan orsaka skada för institutet eller annan,
- det finns misstanke om penningtvätt eller finansiering av terrorism eller att det finns risk för att institutet genom att tillhandahålla depån och anslutna konton på något sätt främjar sådant brott,
- institutet inte har tillräcklig kännedom om kunden enligt lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- kunden eller institutet, direkt eller indirekt, blir eller kan bli föremål för eller påverkad av någon sanktion införd av FN, EU, USA, Storbritannien, någon medlemsstat inom EES (eller organ som handlar på uppdrag av någon av dessa) eller någon annan behörig myndighet.

I de fall institutet har rätt att säga upp depå-/kontoavtalet med omedelbar verkan enligt ovan har institutet också rätt att spärra kundens depå och anslutna konton. Om det enligt institutets bedömning är praktiskt möjligt och lämpligt ska

kunden informeras i förväg om institutet beslutar att spärra depån och anslutna konton. I annat fall ska kunden informeras i efterhand.

Reglering av förpliktelser

Vid depå-/kontoavtalets upphörande ska institutet till kunden utlämna/överföra samtliga i depån registrerade värdepapper eller - om uppsägningen avser visst värdepapper - detta värdepapper.

Kunden ska, efter uppmaning från institutet, lämna skriftliga anvisningar till institutet om utlämnandet/överföringen av värdepapper och pengar. Om inte sådana anvisningar lämnats inom två månader efter den dag depå-/kontoavtalet enligt uppsägningen upphört eller om utlämnandet/överföringen inte kan ske enligt kundens anvisningar, får institutet:

på det sätt institutet finner lämpligt, sälja eller på annat sätt avveckla värdepapper på depån vid tidpunkt som institutet väljer och, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra respektive avregistrera dessa.

beträffande finansiellt instrument som registreras enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument: för kundens räkning öppna Vp-konto eller motsvarande hos värdepapperscentral och till sådant konto överföra de finansiella instrumenten,

beträffande värdepapper i dokumentform: om hinder inte föreligger mot utlämnande på grund av lag eller avtal, på betryggande sätt och på bekostnad av kunden sända värdepapperen till kundens adress som är känd för institutet, samt beträffande annat värdepapper än ovan nämnda samt värdepapper i dokumentform om försändelse visat sig vara obeställbar: på det sätt institutet finner lämpligt sälja eller på annat sätt avveckla värdepapperen och, om värdepapperen saknar värde, låta förstöra respektive avregistrera dessa; samt

beträffande pengar på konton som är anslutna till depån: om det är möjligt; a) sätta in beloppet på konto som kunden har hos institutet, b) för kundens räkning öppna konto i institutet och betalas ut pengarna dit, eller c) betala ut beloppet till kunden enligt den betalningsrutin som institutet tillämpar.

Vid försäljning av värdepapper ska institutet förfara med normal aktsamhet. Institutet ansvarar dock inte för den värdeutveckling som värdepapperen kan komma att ha efter försäljningen eller för eventuell kapitalbeskattning (eller andra skattekonsekvenser). Institutet får ta betalt för vidtagna åtgärder samt för kostnaderna för avvecklingen genom avdrag från försäljningslikviden. Eventuellt överskott hanteras i enlighet med fjärde strecksatsen i stycket ovan medan eventuellt underskott ska omgående ersättas av kunden.

G.9 BEGRÄNSNING AV ÅTAGANDEN OCH FÖRHÅLLANDE TILL ANDRA AVTAL

Institutet är inte skyldigt att vidta andra åtgärder än vad som anges i depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser om inte särskilt skriftligt avtal träffats om detta. Vad som uttryckligen anges i sådant särskilt avtal ska gälla före depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser.

G.10 ÄNDRING AV BESTÄMMELSERNA OCH AVGIFTER

Ändringar av depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser eller institutets avgifter (enligt avtalet och vid var tid gällande prislista) ska ha verkan gentemot kunden två månader efter det att kunden enligt punkt G.2 ska anses ha mottagit meddelandet. Om kunden inte godtar ändringen har kunden rätt att inom nämnda tid säga upp depå-/kontoavtalet till upphörande utan iakttagande av i punkt G.8 angiven uppsägningstid.

G. 11 INFORMATION OM STÄNGNING AV INTERNETPLATTFORMEN VID PLANERAT UNDERHÅLL

Vid stängning av internetplattformen för planerat underhåll m m ska institutet i god tid informera kunden om detta via internetplattformen.

G. 12 TILLÄMPLIG LAG

Tolkning och tillämpning av depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser ska ske enligt svensk rätt.

G.13 BEHANDLING AV PERSONUPPGIFTER OCH UTLÄMNANDE AV UPPGIFT TILL ANNAN

Behandling av personuppgifter

Institutet kommer att behandla kundens personuppgifter (såväl av kunden själv lämnade uppgifter som sådana uppgifter som kan komma att inhämtas från annat håll t.ex. via offentliga register) i den utsträckning det krävs för förberedelse och administration samt fullgörande av depå-/kontoavtalet, uppdrag relaterade till avtalet och dessa bestämmelser samt för fullgörande av institutets rättsliga skyldigheter.

Institutet får behandla kundens personuppgifter för information till kunden om regel/villkorsändringar, finansiella instrument, produkter och tjänster m.m. med anknytning till depå-/kontoavtalet och dessa bestämmelser. Personuppgifterna utgör vidare underlag för marknads- och kundanalyser, affärsuppföljning, affärs- och metodutveckling samt riskhantering. Behandling av kundens personuppgifter kan även, om kunden inte har begärt direktreklamspärr, komma att ske hos institutet för ändamål som avser direkt marknadsföring.

Behandling av personuppgifterna kan, inom ramen för gällande sekretessbestämmelser, även ske hos andra bolag i institutets koncern eller samarbetspartners som institutet har avtal med.

Om kunden vill få information om vilka personuppgifter om honom eller henne som behandlats av institutet ska kunden skriftligen begära detta hos institutet via mail på adressen info@sipnordic.se.

Kund som vill begära rättelse av felaktig eller ofullständig uppgift kan vända sig till institutet på ovan angiven adress.

Utlämnande av uppgift till annan

Institutet kan, till följd av EU-förordning, svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut, mellanstatligt avtal och/eller institutets avtal med svensk/utländsk myndighet, depåförande tredjepart, handelsregler, regel-

verk hos utförandeplats, värdepapperscentral eller central motpart (CCP), eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden enligt depå-/kontoavtalet. Det åligger kunden att på begäran av institutet lämna den information, inkluderande skriftliga handlingar, som institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Sådan information, jämte handlingar, kan även avse kundens bakomliggande kund om kundens uppdrag till institutet avsett ett uppdrag för en kunds räkning.

Institutet kan även komma att lämna ut uppgift om kundens (eller i förekommande fall kundens kunds) förhållanden enligt depå-/kontoavtalet till annat institut med vilket institutet ingått avtal och om det av lag, föreskrift, beslut, mellanstatligt avtal eller avtal med myndighet medför skyldighet för sådant institut att lämna ut sådan kunduppgift eller inhämta sådan uppgift från institut.

Legal entity identifier (LEI)

Legal Entity Identifier (LEI) är en global identifieringskod för företag och andra organisationer som har introducerats på G20-ländernas initiativ. Enligt gällande EU-reglering ska juridiska personer ha en LEI kod för att kunna göra en värdepapperstransaktion. Om sådan kod inte finns får institutet inte utföra transaktionen åt kunden.

Banker och värdepappersbolag kommer därför kräva att företag, föreningar, stiftelser samt i en del fall enskilda firmor m.fl. har en LEI för att kunna göra en värdepapperstransaktion.

För att göra derivataffärer har krav på LEI redan införts. För att göra andra värdepappers-transaktioner infördes kravet från den 3 januari 2018.

Den kund som behöver skaffa en LEI kan vända sig till någon av de leverantörer som finns på marknaden. Via denna länk hittar du godkända institutioner för det globala LEI-systemet http://www.leiroc.org/publications/gls/lou_20131003_2.pdf.

En avgift tas ut när man skaffar en LEI. Vid handel i derivat behöver man även betala en årlig förnyelseavgift. Hur hög avgiften är framgår av den prislista som finns hos varje leverantör.

Mer information om kravet på en LEI finns bl.a. på Institutets hemsida och Finansinspektionens hemsida www.fi.se

Bästa orderutförande samt sammanläggning och fördelning av order

Inledning

Dessa riktlinjer beskriver de metoder Bolaget tillämpar vid vidareförmedling och utförande av order för kunds räkning. Bolaget kommer att vid var tid vidta åtgärder för att uppnå ett så bra orderutförande som möjligt för Bolagets kunder. Mer än en av de metoder som anges i riktlinjerna kan användas för samma order. Om kund lämnar en specifik instruktion för genomförandet av viss order äger sådan instruktion företräde framför dessa riktlinjer. En specifik instruktion kan innebära att Bolaget inte kan vidta de åtgärder som anges i dessa riktlinjer för att uppnå bästa möjliga resultat.

Olika faktorerers relativa vikt vid utförande/vidarebefordran av order

För att uppnå bästa möjliga resultat för kunden kommer Bolaget att vidta alla rimliga åtgärder för att ta hänsyn till följande faktorer när order utförs/vidarebefordras; orderns storlek och typ, priset, kostnaderna, snabbhet, sannolikhet för att ordern leder till en transaktion och att transaktionen kan avvecklas, kundens kategori, samt till varje annan faktor som enligt Bolagets bedömning är relevant för en viss order. Bolaget tillmäter normalt priset och transaktionsomkostnader störst betydelse.

Utförande av order i finansiella instrument som huvudsakligen handlas på en extern handelsplats

Bolaget tillämpar följande metod vid hantering av order i sådana instrument som ofta utgörs av marknadsnoterade värdepapper, vilka huvudsakligen handlas på en reglerad marknad, handelsplats, t.ex.;

- aktier,
- obligationer, strukturerade produkter, aktieindexobligationer,
- standardiserade derivatinstrument t.ex. optioner och terminer,
- sådana fondandelar som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller MTF.

Bolaget kommer normalt att hantera order i dessa instrument genom att;

- snabbast möjligt skicka ordern till den marknadsplats som Bolaget bedömer möjliggör bästa orderutförande, eller
- genomföra ordern genom flera delposter transaktioner på marknaden med hänsyn taget till marknadsförutsättningar, likviditet, orderns storlek och karaktär där Bolaget bedömer att en sådan uppdelning är till kundens fördel, eller

- i de fall instrumentet handlas OTC utanför en reglerad marknadsplats som Bolaget har tillgång till kan Bolaget genomföra ordern utanför den reglerade marknadsplatsen i de fall priset är lika bra eller bättre jämfört med den reglerade marknadsplatsen.

Saknar Bolaget tillgång reglerad viss marknadsplats kan Bolaget genomföra ordern gentemot en motpart OTC, normalt ska priset då vara lika bra eller bättre än på den reglerade marknaden.

Utförande av order i finansiella instrument som inte huvudsakligen handlas på en extern handelsplats

Bolaget tillämpar följande metod vid hantering av order i sådana instrument som inte är marknadsnoterade och kan vara sammansatta standardiserade eller huvudsakligen handlas direkt gentemot en motparts eget lager (OTC), t.ex.;

- onoterade aktier,
- obligationer, strukturerade produkter, aktieindexobligationer,
- standardiserade derivatinstrument t.ex. optioner och terminer,
- OTC-derivat, och andra instrument utgivna eller utfärdade av andra värdepappersinstitut,
- fondandelar.

Normalt kommer Bolaget att i dessa fall förmedla priser från motparten, indikativa eller fasta, direkt mot kunden. Ett avtal mellan parterna ingås då, antingen när kunden accepterar ett fast pris ställt av motparten eller, vid indikativa priser, när Bolaget bekräftar priset till kunden och kunden accepterar priset.

Handelsplatser som Bolaget huvudsakligen använder för utförande av order

För information över de handelsplatser som Bolaget huvudsakligen använder hänvisas till information på Bolagets hemsida. För att genomföra transaktioner i instrument som handlas på andra handelsplatser än dem där Bolaget deltar i handeln direkt genomför Bolaget sådana transaktioner genom att vidarebefordra ordern till företag med direkt tillgång till dessa handelsplatser. Valet av sådana samarbetsföretag sker genom en kontinuerlig utvärdering av företagets förmåga att erbjuda bra orderutförande. Vid sådana transaktioner kan avslut ske mot motparts eget lager.

Placering och vidarebefordran av order hos andra företag för utförande

Som alternativ till att utföra order på reglerad marknad eller annan handelsplats kan Bolaget använda andra företag som Bolaget bedömer lämpliga för att utföra order. Vid val av företag tar Bolaget hänsyn till pris, kostnader, snabbhet, säkerhet och andra faktorer som kan ha betydelse för kunden.

Primärmarknadstransaktioner

Bolaget kan ta emot och utföra order på primärmarknaden avseende nyemitterade finansiella instrument. I dessa fall kan Bolaget samla ordrar och vidarebefordra dessa i form av buntorder till emittenten eller det företag Bolaget bestämmer vara motpart till emittenten. Detta innebär att order inte alltid utförs omedelbart. Även då Bolaget förmedlar återköp från emittent, kan order sammanläggas och hanteras i bunt.

Orderhantering

Bolaget kommer att utföra kundorder snarast möjligt, effektivt och rättvist. Jämförbara kundorder utförs i den tidsordning de togs emot om detta inte omöjliggörs av orderns egenskaper eller rådande marknadsförhållanden, eller om något annat krävs utifrån kundens intressen.

Sammanläggning och fördelning av order

Bolaget får genomföra en kunds order eller en transaktion för egen räkning tillsammans med en annan kunds order om

1. det är osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för kunden, och
2. kunder vars order ingår i en sammanlagd order underrättas om sammanläggningen på förhand.

När Bolaget lägger samman en kunds order med andra order, fördelas affärerna rättvist mellan kunden och de andra parter vars order lagts samman.

Störningar i marknaden eller handelssystem

Vid störningar i marknaden eller i Bolagets eget system, p.g.a. exempelvis avbrott eller bristande tillgänglighet i tekniska system, kan det enligt Bolagets bedömning vara omöjligt eller olämpligt att genomföra order på något av de sätt som har angivits i denna policy. Bolaget kommer då att vidta alla rimliga åtgärder för att på annat sätt uppnå bästa möjliga resultat för kunden.

Ändringar

Bolaget kommer regelbundet att se över och vid behov genomföra ändringar i dessa riktlinjer. Aktuella riktlinjer kommer att finnas tillgängliga via Bolagets hemsida www.sipnordic.se.

Risker med finansiella instrument

1. Allmänt om risker

Investeringar i finansiella instrument är förknippade med ekonomisk risk, vilket beskrivs i detta informationsdokument. Du som kund ansvarar själv för risken i dina investeringar och måste därför själv ta del av och därmed skaffa dig kännedom om de allmänna villkor, faktablad, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper och risker. Du kan få informationen via det värdepappersföretag som du har anlitat. Du måste också fortlöpande bevaka dina investeringar i sådana instrument. Detta gäller även om du fått investeringsrådgivning vid investeringstillfället. Om du själv förvaltar dina investeringar och det skulle visa sig behövas, är det ditt eget ansvar att vara beredd att snabbt vidta åtgärder, exempelvis genom att se över dina investeringar och göra en bedömning om det finns skäl att sälja instrument som utvecklas negativt.

Det finns en uppdelning på så kallade icke-komplexa finansiella instrument (vanligtvis t.ex. aktier och värdepappersfonder) respektive komplexa finansiella instrument (vanligtvis t.ex. derivatinstrument). Uppdelningen belyser bl.a. att instrumenten är förenade med olika nivåer av risk och det kan också vara svårare att förstå riskerna med komplexa finansiella instrument. När det gäller handel med finansiella instrument är det också viktigt att beakta den risk det kan innebära att handla med finansiella instrument på en annan handelsplats än en reglerad marknad, där kraven som ställs generellt är lägre.

Finansiella instrument kan ge avkastning i form av utdelning eller ränta. Härutöver kan marknadspriset (kursen) på instrumentet öka eller minska i förhållande till priset när investeringen gjordes. I den fortsatta beskrivningen inräknas i ordet investering även eventuella korta positioner (negativa exponeringar) som tagits i instrumentet, jämför t.ex. vad som sägs om blankning i avsnitt 4 nedan. Den totala avkastningen är summan av utdelning eller ränta och prisförändring på instrumentet.

Vad investeraren eftersträvar är naturligtvis en total avkastning som är positiv, d.v.s. att investeringen ger vinst, helst så hög som möjligt. Men det finns också en risk att den totala avkastningen blir negativ, d.v.s. att det blir en förlust på investeringen. Risken för förlust varierar med olika instrument. Vanligen är möjligheten till vinst på en investering i ett finansiellt instrument kopplad till risken för förlust. Generellt är möjligheten till vinst respektive risken för förlust större ju längre du behåller investeringen, men för vissa instrument finns det en rekommenderad innehavstid som kan påverka hur lång tid det är lämpligt att du behåller investeringen. I investeringssammanhang används ibland ordet risk som uttryck för såväl förlustrisk som möjlighet till vinst. I den fortsatta beskrivningen används dock ordet risk enbart för att beteckna förlustrisk. Det finns olika sätt att investera som minskar risken. Vanligen anses det bättre att inte investera bara i ett enda eller ett fåtal finansiella instrument, utan att

i stället investera i flera olika finansiella instrument. Dessa instrument bör då erbjuda en spridning av riskerna och inte samla risker som kan utlösas samtidigt. En spridning av investeringarna till utländska marknader minskar normalt också risken i den totala portföljen, även om det vid handel med utländska finansiella instrument tillkommer en valutarisik.

OLIKA TYPER AV RISKBEGREPP M.M.

I samband med den riskbedömning som du som kund bör göra inför en investering i finansiella instrument, och även fortlöpande under innehavstiden, finns en mängd olika riskbegrepp och andra faktorer som du bör beakta och sammanväga. Nedan följer en kort beskrivning av några av de vanligaste riskbegreppen.

Bolagsspecifik risk – risken att ett visst bolag går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolaget därmed kan falla i värde.

Branschspecifik risk – risken att en viss bransch går sämre än förväntat eller drabbas av en negativ händelse och de finansiella instrument som är relaterade till bolag i branschen därmed kan falla i värde.

Hållbarhetsrisk – risken att en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på en investerings värde. Exempel på hållbarhetsrisk är konsekvenserna av miljöförstöring, (t.ex. förbud som gör att verksamhet måste ställa om eller avvecklas, minskad efterfrågan, svårighet att erhålla finansiering eller fysisk risk som utarmning av resurser och naturkatastrofer), konsekvenser av brott mot mänskliga rättigheter, arbetstygares rättigheter, jämställdhet, korruption och mutor samt konsekvenserna av bristande bolagsstyrning. Det innebär att både miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser som härrör från exempelvis ett bolags egen verksamhet och sådana som inträffar oberoende av den verksamhet som bolaget bedriver kan innebära en hållbarhetsrisk för bolaget.

Hävstångseffektsrisk – konstruktionen av derivatinstrument som gör att det finns en risk att prisutvecklingen på den underliggande tillgången får ett större negativt genomslag i kursen/priset på derivatinstrumentet.

Kreditrisk – risken för bristande betalningsförmåga hos till exempel en emittent eller en motpart. Bristande betalningsförmåga för en emittent eller motpart kan innebära konkurs eller företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbelopp). Banker, andra kreditinstitut och värdepappersbolag kan i stället bli föremål för resolution. Det innebär att staten kan ta kontroll över institutet och dess förluster kan komma att hanteras genom att dess aktie- och fordringsägare får sina innehav nedskrivna och/eller för ford-

ringsägare sina fordringar konverterade till aktieinnehav (s.k. skuldnedskrivning eller bail-in).

Kursrisk – risken att kursen/priset på ett finansiellt instrument går ner.

Legal risk – risken att relevanta lagar och regler är oklara eller kan komma att ändras.

Likviditetsrisk – risken att du inte kan sälja eller köpa ett finansiellt instrument vid en viss önskad tidpunkt.

Marknadsrisk – risken att marknaden i sin helhet, eller den del därav där du som kund har din investering, t.ex. den svenska aktiemarknaden, går ner.

Prisvolatilitetsrisk – risken för att stora svängningar i kursen/priset på ett finansiellt instrument kan påverka investeringen negativt.

Ränterisk – risken att det finansiella instrument du investerat i minskar i värde p.g.a. förändringar i marknadsräntan.

Skatterisk – risken att skatteregler och/eller skattesatser är oklara eller kan komma att ändras.

Valutakursrisk – risken att en utländsk valuta som ett innehav är relaterat till (t.ex. fondandelar i en fond som investerar i amerikanska värdepapper noterade i USD) försvagas.

2. Finansiella instrument

FONDER OCH FONDANDELAR

En fond är en "portfölj" av olika finansiella instrument, t.ex. aktier och obligationer. Fonden ägs gemensamt av alla som sparar i fonden, andelsägarna, och förvaltas av ett fondbolag eller en AIF-förvaltare. Fondandelsägarna får det antal andelar i fonden som motsvarar andelen insatt kapital i förhållande till fondens totala kapital. Det är viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som gäller för en fond som du vill investera i. Detta framgår av fondens informationsbroschyr och faktablad. Varje fondbolag och AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder är skyldigt att självmant erbjuda potentiella investerare det faktablad som avser fonden. I faktabladet framgår även fondens risk/avkastningsprofil där sambandet mellan risk och möjlig avkastning i fonden anges i form av en skala mellan 1 och 7, där 7 innebär högst möjlig avkastning men också högst risk för dig som investerare. Se även avsnitt 1.2 ovan.

Olika slags fonder styrs av olika regelverk:

Värdepappersfonder är de fonder som uppfyller det s.k. UCITS-direktivets krav på bl.a. investeringsbestämmelser och riskspridning. Såväl svenska som utländska värdepappersfonder (som fått tillstånd i sitt hemland inom EES) får, efter anmälan till behörig myndighet, säljas och marknadsförs fritt i samtliga EES-länder.

Alternativa investeringsfonder (AIF) är fonder som har friare investeringsregler eftersom förvaltaren kan investera i fler typer av tillgångar och använda olika investeringsstrategier,

utan UCITS-direktivets krav på, exempelvis, riskspridning. Den som förvaltar en AIF kallas för AIF-förvaltare och ska följa reglerna i AIFM-direktivet. Det är särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som en AIF du avser att investera i kommer att iaktta. Detta framgår av fondens informationsbroschyr/prospekt och faktablad. Alternativa investeringsfonder får inte marknadsföras och säljas fritt till icke-professionella kunder utanför Sverige.

Svenska specialfonder är en typ av AIF. De uppfyller delvis UCITS-direktivets krav på bl.a. investeringsbestämmelser och riskspridning men har fått tillstånd att på ett eller flera sätt avvika från reglerna i UCITS-direktivet. Det är särskilt viktigt för dig som kund att ta reda på vilka investeringsregler som en svensk specialfond du avser att investera i kommer att iaktta. Detta framgår av fondens informationsbroschyr/prospekt och faktablad. Svenska specialfonder får inte marknadsföras eller säljas fritt till icke-professionella kunder utanför Sverige.

Du kan köpa eller lösa in andelar i olika slags fonder på olika sätt:

Andelarna i en fond kan köpas och lösas in genom värdepappersföretag som distribuerar andelar i fonden eller direkt hos fondbolaget. Vissa fonder handlas dagligen eller månatligen medan andra fonder kan ha förutbestämda tidpunkter då fonden är "öppen" för köp och inlösen, varför det inte alltid är möjligt med regelbunden handel. Ett fondbolag kan i vissa undantagsfall stänga eller senarelägga handeln med andelarna i en fond. Det innebär att om du lagt en köp- eller inlösenorden kommer ordern inte utföras förrän handeln med fonden är i gång igen. För att få stänga en fond för handel krävs det att det finns "särskilda omständigheter" eller "särskilda skäl", exempelvis att en marknad fungerar otillfredsställande så att en fond får likviditetsproblem. Ett fondbolags möjlighet att stänga en fond för handel ska framgå av fondens fondbestämmelser.

Andelarnas aktuella värde beräknas regelbundet av fondbolaget och baseras på kursutvecklingen av de finansiella instrument som ingår i fonden. Det kapital som investeras i en fond kan både öka och minska i värde och det är därför inte säkert att du som investerare får tillbaka hela det insatta kapitalet. För fonder med en basvaluta annan än SEK tillkommer en valutarisk vid handel av fondandelar.

En s.k. ETF (Exchange Traded Fund), eller börshandlad fond, skiljer sig från hur en vanlig fond handlas. Andelar i ETF:er handlas över börsen på samma sätt som man handlar aktier. Dock kan de i vissa fall även köpas och lösas in direkt hos fondbolaget.

Olika fonder har olika investeringsinriktning. Med investeringsinriktning menas vilken typ av finansiella instrument som fonden investerar i. Nedan redogörs i korthet för några av de vanligaste typerna av investeringsinriktningar för fonder. Utöver dessa finns det även fonder som investerar i speciella branscher, marknader och regioner.

I aktiefonder investeras allt eller huvudsakligen allt kapital i aktier eller aktierelaterade finansiella instrument. Förvaltning-

en av fonden sker efter analys av förväntningar om framtida marknadsutveckling. Att investera i en aktiefond, som har investerat i flertalet olika aktier, minskar den bolagsspecifika risken för investeraren jämfört med risken för aktieägaren som direktinvesterar i en eller i ett fåtal aktier. Därutöver slipper andelsägaren att själv välja ut, köpa, sälja och bevaka aktierna och annat förvaltningsarbete runt detta.

I räntefonder investeras allt eller huvudsakligen allt kapital i obligationer eller räntebärande instrument. Principen för räntefonder är densamma som för aktiefonder: investering sker i olika räntebärande instrument för att få riskspridning i fonden och förvaltningen i fonden sker efter analys av förväntningar om framtida ränteutveckling.

I blandfonder kan kapitalet investeras i såväl aktier, ränterelaterade instrument som andra fonder.

I indexfonder förvaltas inte fondkapitalet aktivt, utan kapitalet investeras istället i finansiella instrument som följer sammansättningen i ett visst bestämt index.

I fond-i-fonder investeras kapitalet i andra fonder. En fond-i-fond kan ses som ett alternativ till att själv välja att investera i flera olika fonder. En investerare kan därmed uppnå den riskspridning som en väl sammansatt egen fondportfölj kan ha. Det finns fond-i-fonder med olika investeringsinriktningar och risknivåer.

Hedgefonder är AIF:er med mycket fria investeringsregler, som kan ge förvaltaren möjlighet att investera i fler typer av tillgångar och använda i stort sett vilka investeringsstrategier som helst. Hedge betyder skydda på engelska. Trots att hedging är avsett att skydda mot oväntade förändringar i marknaden kan en hedgefond vara en fond med hög risk, då hedgefonder ofta är högt belånade. Skillnaderna är dock stora mellan olika hedgefonder och det finns även hedgefonder med låg risk. Tanken med hedgefonder är att investerare ska kunna få avkastning oavsett om marknaderna går upp eller ner. Investeringsinriktningen kan vara allt från aktier, valutor och räntebärande instrument till olika arbitragestrategier (spekulation i förändringar av t.ex. räntor och/eller valutor). Hedgefonder använder sig ofta av derivatinstrument i syfte att öka eller minska fondens risk. Blankning är också ett vanligt inslag. Läs mer om derivatinstrument i avsnitt 2.13 och blankning i avsnitt 4.

För ytterligare information om fonder, se Fondbolagens Förenings hemsida, www.fondbolagen.se.

AKTIER

Aktier och aktiebolag

Aktier i ett aktiebolag ger ägaren rätt till en andel av bolagets aktiekapital. Går bolaget med vinst lämnar bolaget vanligen utdelning på aktierna. Aktier ger också rösträtt på bolagsstämman, som är det högsta beslutande organet i bolaget. Ju fler aktier ägaren har desto större andel av kapitalet, utdelningen och rösterna har aktieägaren. Beroende på vilken serie som aktierna tillhör kan rösträtten variera. Aktiebolag kan antingen vara privata eller publika. Endast publika bolag får låta aktierna handlas på en handelsplats.

Aktiekursen

Kursen (priset) på en aktie påverkas i första hand av utbudet respektive efterfrågan på den aktuella aktien vilket i sin tur, åtminstone på lång sikt, styrs av bolagets framtidsutsikter. En akties värdering grundas främst på marknadens analyser och bedömningar av bolagets möjligheter att göra framtida vinster. Den framtida utvecklingen i omvärlden av konjunktur, teknik, lagstiftning, konkurrens osv. avgör hur efterfrågan blir på bolagets produkter eller tjänster och är därför av grundläggande betydelse för kursutvecklingen på bolagets aktier.

Det aktuella ränteläget spelar också en stor roll för pris-sättningen. Om marknadsräntorna stiger ger räntebärande finansiella instrument, som ges ut samtidigt (emitteras), bättre avkastning. Normalt sjunker då kurserna på aktier som handlas regelbundet och på redan utgivna räntebärande instrument. Skälet är att den ökade avkastningen på nyemitterade räntebärande instrument relativt sett blir bättre än avkastningen på aktier och på utgivna räntebärande instrument. Dessutom påverkas aktiekurserna negativt av att räntorna på bolagets skulder ökar när marknadsräntorna går upp, vilket minskar vinstutrymmet i bolaget.

Också andra förhållanden som är knutna direkt till bolaget, t.ex. förändringar i bolagets ledning och organisation, produktionsstörningar m.m., kan påverka bolaget negativt. Aktiebolag kan i värsta fall gå så dåligt att de måste försättas i konkurs. Aktiekapitalet, d.v.s. aktieägarnas insatta kapital, är det kapital som då först används för att betala bolagets skulder. Detta leder oftast till att aktierna i bolaget blir värdelösa.

Även kurserna på vissa större utländska reglerade marknader eller handelsplatser inverkar på kurserna i Sverige, bl.a. därför att flera svenska aktiebolag är noterade även på utländska marknadsplatser och prisutjämnningar sker mellan marknadsplatserna. Kursen på aktier i bolag som tillhör samma branschsektor påverkas ofta av förändringar i kursen hos andra bolag inom samma sektor. Denna påverkan kan även gälla för bolag i olika länder.

Aktörerna på marknaden har olika behov av att investera kontanter (likvida medel) eller att få fram likvida medel. Dessutom har de ofta olika mening om hur kursen borde utvecklas. Dessa förhållanden, som även innefattar hur bolaget värderas, bidrar till att det finns såväl köpare som säljare. Är investerarna däremot samstämmiga i sina uppfattningar om kursutvecklingen så vill de antingen köpa och då uppstår ett köptryck från många köpare, eller så vill de sälja och då uppstår ett säljtryck från många säljare. Vid köptryck stiger kursen och vid säljtryck faller den.

En akties omsättning, d.v.s. hur mycket som köps och säljs av en viss aktie, påverkar i sin tur aktiekursen. Vid hög omsättning minskar skillnaden, även kallad spread, mellan den kurs som köparna är beredda att betala (köpkursen) och den kurs som säljarna begär (säljkursen). En aktie med hög omsättning, där stora belopp kan omsättas utan större inverkan på kursen, har en god likviditet och är därför lätt att köpa respektive att sälja. Bolagen på de reglerade marknadernas listor har ofta en högre likviditet. Olika aktier kan under dagen, eller under längre perioder, uppvisa olika rörlighet

(volatilitet) i kurserna d.v.s. upp- och nedgångar samt storlek på kursförändringarna.

De kurser som aktierna har handlats till (betalkurser), såsom högst/lägst/senast betalt under dagen samt sist noterade köp/säljkurser samt uppgifter om handlad volym publiceras bl.a. i de flesta större dagstidningarna och på olika internet-sidor som upprättas av marknadsplatser, värdepappersföretag och medieföretag. Hur aktuella dessa kursuppgifter är kan variera beroende på sättet de publiceras på.

Olika aktieserier

Aktier i ett bolag kan finnas i olika serier, vanligen A- och B-aktier med olika rösträtt. A-aktier ger normalt en röst medan B-aktier ger en begränsad rösträtt, oftast en tiondels röst. Skillnaderna i röststyrka beror bl.a. på att man vid ägarspridning vill värna om grundarnas eller ägarnas inflytande över bolaget genom att ge dem en starkare rösträtt. Nya aktier som ges ut får då ett lägre röstvärde än den ursprungliga A-serien och betecknas med B, C eller D etc.

Marknadsintroduktion, privatisering och uppköp

Marknadsintroduktion (eng. Initial Public Offering, IPO) innebär att aktier i ett bolag introduceras på aktiemarknaden, d.v.s. upptas till handel på en reglerad marknad eller en annan handelsplats. Allmänheten erbjuds då att teckna (köpa) aktier i bolaget. Oftast rör det sig om ett befintligt bolag, som inte tidigare handlats på en reglerad marknad eller annan handelsplats, där ägarna beslutat att vidga ägarkretsen och underlätta handeln i bolagets aktier.

Om ett statligt ägt bolag introduceras på marknaden kallas detta för privatisering.

Uppköp går i regel till så att någon eller några investerare erbjuder aktieägarna i ett bolag att sälja sina aktier på vissa villkor. Om uppköparen får in 90 % eller mer av antalet aktier i det uppköpta bolaget, kan uppköparen begära tvångsinlösen av kvarstående aktier från de ägare som ej accepterat uppköpserbjudandet. Vid tvångsinlösen efter ett uppköpserbjudande ska lösenbeloppet motsvara det erbjudna vederlaget i uppköpserbjudandet, om inte särskilda skäl motiverar något annat.

Emissioner

Om ett aktiebolag vill utvidga sin verksamhet krävs ofta ytterligare aktiekapital. Detta skaffar bolaget genom att ge ut nya aktier genom en nyemission. Oftast får de gamla ägarna teckningsrätter som ger företräde att teckna aktier i en nyemission. Antalet aktier som får tecknas sätts normalt i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Tecknaren måste betala ett visst pris (emissionskurs), oftast lägre än marknadskursen, för de nyemitterade aktierna. Direkt efter det att teckningsrätterna – som normalt har ett visst marknadsvärde – avskilts från aktierna, sjunker vanligen kursen på aktierna. Samtidigt ökar antalet aktier för de aktieägare som tecknat. De aktieägare som inte tecknar kan, under teckningstiden, som oftast pågår några veckor, sälja sina teckningsrätter på den marknadsplats där aktierna handlas. Efter teckningstiden förfaller teckningsrätterna och blir därmed obrukbara och värdelösa.

Aktiebolag kan även genomföra en s.k. riktad nyemission, vilket genomförs som en nyemission men enbart riktad till en viss krets investerare. Aktiebolag kan även genom s.k. ap-portemission ge ut nya aktier för att förvärva andra bolag, affärsrörelser eller tillgångar i annan form än pengar. Såväl vid riktad nyemission som vid ap-portemission sker utspädning av befintliga aktieägares andel av antalet röster och aktiekapital i bolaget, men antalet innehavda aktier och marknadsvärdet på det investerade kapitalet påverkas normalt inte.

Om tillgångarna eller de reserverade medlen i ett aktiebolag har ökat mycket i värde, kan bolaget föra över en del av värdet till sitt aktiekapital genom en s.k. fondemission. Vid fondemission tas det hänsyn till antalet aktier som varje aktieägare redan har. Antalet nya aktier som tillkommer genom fondemissionen sätts i förhållande till hur många aktier ägaren tidigare hade. Genom fondemissionen får aktieägaren fler aktier, men ägarens andel av bolagets ökade aktiekapital förblir oförändrad. Kursen på aktierna sänks vid en fondemission, men genom ökningen av antalet aktier bibehåller aktieägaren ett oförändrat marknadsvärde på sitt investerade kapital. Ett annat sätt att genomföra fondemission är att bolaget skriver upp kvotvärdet på aktierna. Aktieägaren har efter uppskrivning ett oförändrat antal aktier och marknadsvärde på sitt investerade kapital.

Kvotvärde, split och sammanläggning av aktier

En akties kvotvärde är den andel som varje aktie representerar av bolagets aktiekapital. En akties kvotvärde erhålls genom att dividera aktiekapitalet med det totala antalet aktier. Ibland vill bolagen ändra kvotvärdet, t.ex. därför att kursen har stigit kraftigt. Genom att dela upp varje aktie på två eller flera aktier genom en s.k. split, minskas kvotvärdet och samtidigt sänks kursen på aktierna. Aktieägaren har dock kvar sitt kapital oförändrat efter en split, men detta är fördelat på fler aktier som har ett lägre kvotvärde och en lägre kurs per aktie.

Omvänt kan en sammanläggning av aktier, s.k. omvänd split, göras om kursen sjunkit kraftigt. Då slås två eller flera aktier samman till en aktie. Aktieägaren har dock efter en sammanläggning av aktier samma kapital kvar, men detta är fördelat på färre aktier som har ett högre kvotvärde och en högre kurs per aktie.

Special Purpose Acquisition Companies (SPAC)

Special Purpose Acquisition Companies (SPAC-bolag) är skalbolag som noteras på en handelsplats med intentionen att i framtiden förvärva en inkomstdrivande affärsverksamhet, t.ex. ett annat bolag. Bakom SPAC-bolagen står ofta personer med gedigen erfarenhet och kunskap om den ekonomiska sektorn. Det är expertisen hos denna bolagsledning som ska locka till sig investerare att investera kapital i SPAC-bolaget för att möjliggöra för bolagsledningen att i framtiden genomföra bolagsförvärv som kan generera inkomster. Den som investerar kapital i ett tomt SPAC-bolag gör det således utan vetskap om vad det är för typ av verksamhet som SPAC-bolaget kommer att bedriva i framtiden.

Ett SPAC-bolags livscykel delas vanligtvis upp i tre faser:

1. Det första steget är en marknadsintroduktion där investerare erbjuds möjlighet att teckna aktier i det tomma SPAC-bolaget som ska noteras.
2. Det andra steget är när det noterade SPAC-bolaget söker efter ett målbolag att förvärva.
3. Det tredje och sista steget är förvärvet av målbolaget som vanligtvis genomförs genom en fusion.

SPAC-bolagets olika faser är förknippade med olika nivåer av risk. Generellt sett är de två första faserna förknippade med högst risk. Detta är för att investeringen i detta skede enbart är spekulativ – investeraren vet inte med säkerhet vilken verksamhet som kommer bedrivas av bolaget och kan inte heller göra några konkreta analyser av vad bolagets framtida inkomster och kostnader kan komma att uppgå till. Därutöver är investeraren exponerad mot förvärvsrelaterade risker eftersom denne inte vet när det tilltänkta bolagsförvärvet kommer att ske (eller ens om det över huvud taget kommer att ske). SPAC-bolagen har ibland som mål att ett bolagsförvärv ska ske inom exempelvis 36 månader från marknadsintroduktionen, men SPAC-bolaget kan inte lämna några garantier därom. Det finns således en risk att det tomma SPAC-bolaget tvingas träda i likvidation och avnoteras från handelsplatsen utan att ett bolagsförvärv ens lyckas genomföras.

Om SPAC-bolaget hittar ett lämpligt målbolag och lyckas förvärva det övergår dock SPAC-bolagets riskprofil till den hos ett vanligt noterat aktiebolag.

INDEXOBLIGATIONER/ AKTIEINDEXOBLIGATIONER

Indexobligationer/aktieindexobligationer är obligationer där avkastningen i stället för ränta är beroende av t.ex. ett aktieindex. Utvecklas indexet positivt följer avkastningen med. Vid en negativ indexutveckling kan avkastningen utebli. Indexobligationer benämns ofta också som kapital-skyddade produkter. Med detta begrepp avses att, oavsett om produkten ger avkastning eller inte, så återbetalas det nominella beloppet, vanligtvis investeringsbeloppet minskat med eventuellt erlagd överkurs på inlösendagen. Indexobligationer har på så sätt en begränsad förlustrisk jämfört med t.ex. aktier och fondandelar. Risken med en investering i en aktieindexobligation kan, förutom eventuellt betald överkurs och kostnader, definieras som den alternativa avkastningen, d.v.s. den avkastning som investeraren skulle ha fått på det investerade beloppet om denne investerade kapitalet någon annanstans. Observera dock att kapitalskyddet inte gäller om emittenten försätts i konkurs eller blir föremål för företagsrekonstruktion med offentligt ackord (nedsättning av fordringsbeloppet).

Indexobligationer kan ha olika benämningar som aktieindexobligationer, SPAX, aktieobligationer, kreditkorgsobligationer, räntekorgsobligationer, valutakorgsobligationer o.s.v. beroende på vilket underliggande tillgångsslag som bestämmer obligationens avkastning.

DEPÅBEVIS

Svenskt depåbevis är ett bevis om rätt till utländska aktier, som utgivaren av beviset förvarar/innehar för innehavarens räkning. Depåbevis handlas precis som aktier på en reglerad marknad eller handelsplats och prisutvecklingen följer normalt prisutvecklingen på den utländska marknadsplats där aktien handlas. Utöver de generella risker som finns vid handel med aktier eller andra typer av andelsrätter bör eventuell valutakursrisk beaktas.

KONVERTIBLER

Konvertibler (konverteringslån eller konvertibler) är räntebärande värdepapper (lån till utgivaren/emittenten av konvertibel) som inom en viss tidsperiod kan bytas ut mot aktier. Avkastningen på konvertiblerna, d.v.s. kupongräntan, är vanligen högre än utdelningen på utbytesaktierna. Konvertibelkursen uttrycks i procent av det nominella värdet på konvertibel.

OMVÄNDA KONVERTIBLER

Omvända konvertibler är ett mellanting mellan en ränte- och en aktieinvestering. Den omvända konvertibeln är knuten till en eller flera underliggande aktier eller index. Denna investering ger en ränta, d.v.s. en fast, garanterad avkastning. Om de underliggande aktierna eller indexen utvecklas positivt återbetalas det investerade beloppet plus den fasta avkastningen. Om de underliggande aktierna eller indexen däremot skulle falla, finns det en risk att innehavaren i stället för det investerade beloppet, utöver en på förhand fastställd avkastning, kan få en eller flera aktier som ingår i den omvända konvertibeln eller motsvarande kontantlikvid.

AKTIEOPTIONER OCH AKTIEINDEXOPTIONER

Aktieoptioner finns av olika slag. Förvärvade köpoptioner (eng. call options) ger innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod köpa redan utgivna aktier till ett på förhand bestämt pris. Säljoptioner (eng. put options) ger omvänt innehavaren rätt att inom en viss tidsperiod sälja aktier till ett på förhand bestämt pris. Mot varje förvärvad option svarar en utfärdad option. Risken för den som förvärvat en option är att den minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. I det senare fallet är den premie som betalas för optionen vid förvärvet helt förbrukat. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall kan vara obegränsat stor, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas. Kursen på optioner påverkas av kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men oftast med större kursvägningar och prispåverkan än dessa.

Den mest omfattande handeln i aktieoptioner sker på de reglerade marknaderna. Där förekommer även handel med aktieindexoptioner. Dessa indexoptioner ger vinst eller förlust direkt i kontanter (kontantavräkning) utifrån utvecklingen av ett underliggande index. Se även avsnitt 2.13 om derivat.

AKTIETERMINER OCH AKTIEINDEXTERMINER

En termin innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av en underliggande tillgång till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t.ex. kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom parterna har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Det finns två huvudsakliga typer av terminer och de kallas för futures och forwards. Skillnaden mellan en future och en forward består i hur avräkningen går till, det vill säga när man som part i ett kontrakt får betalt eller betalar beroende på om positionen gett vinst eller förlust. För en future sker en daglig avräkning i form av löpande betalningar mellan köpare och säljare på basis av värdeförändringen dag för dag av underliggande tillgång. För en forward sker avräkning först i anslutning till instrumentets slutdag. Se även avsnitt 2.13 om derivat.

WARRANTER

Handel förekommer också med vissa köp- och säljoptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade warranter. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nyutgivna aktier. Se även avsnitt 2.13 om derivat.

HÄVSTÅNGSCERTIFIKAT

Hävstångscertifikat, som ofta kallas enbart certifikat eller i vissa fall bevis, är ofta en kombination av exempelvis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, t.ex. en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat ska inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är ett slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens investering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att hävstångscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde. Hela eller delar av det investerade beloppet kan då förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter. Se även avsnitt 2.13 om derivat.

KRYPTOTILLGÅNGAR OCH FINANSIELLA INSTRUMENT MED KRYPTOTILLGÅNGAR SOM UNDERLIGGANDE TILLGÅNG

Kryptotillgångar (eller kryptovalutor) saknar en allmänt accepterad definition. Enkelt sett kan de dock beskrivas som en digital tillgång som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerad liggare (t.ex. blockchain) eller liknande teknik. Kryptotillgångar kan variera väldigt mycket i pris. Det är möjligt att förvärva och själv äga kryptotillgångar och på så sätt direkt dra nytta, eller lida, av tillgångarnas upp- respektive nedgångar. Ofta väljer dock investerare i stället att förvärva finansiella instrument med kryptotillgången som underliggande tillgång.

Oavsett på vilket sätt investeraren exponerar sig mot kryptotillgången, är investeringen riskfylld av flera anledningar. Bland annat finns risker kopplade till genomlysningen av kryptotillgången, dess volatilitet och värdering samt bris-

tande konsumentskydd. Detta innebär att instrument som har kryptovaluta som underliggande tillgång ska handlas med stor försiktighet. Dessa instrument, främst certifikat och s.k. trackercertifikat, är komplexa i sig och får ytterligare en dimension av komplexitet när den underliggande tillgången i sig är svårvärderad och svår att förstå. Se även avsnitt 2.13 om derivat.

RÄNTERELATERADE INSTRUMENT

Ett räntebärande finansiellt instrument är en fordringsrätt på utgivaren (emittenten) av ett lån. Avkastning lämnas vanligtvis i form av ränta. Det finns olika former av räntebärande instrument beroende på vilken emittent som gett ut instrumentet, den säkerhet som emittenten kan ha ställt för lånet, löptiden fram till återbetalningsdagen och formen för utbetalning av räntan. En vanlig typ av räntebärande finansiellt instrument är obligationer. Obligationer kan t.ex. utfärdas av bolag (företagsobligationer), en stat (statsobligationer) eller en kommun (kommunobligationer), i stället för annan typ av skuldfinansiering. Obligationer är löpande skuldebrev som intygar att innehavaren har lånat ut pengar till den som har utfärdat obligationen. Det finns olika typer av obligationer och det är viktigt att du som investerare förstår vilken typ av obligation du kommer att investera i och vilka risker investeringen innebär. Se nedan om olika typer av räntebärande instrument och risker.

Risken i ett räntebärande instrument utgörs dels av den kursförändring (kursrisk) som kan uppkomma under löptiden på grund av att marknadsräntorna förändras, dels av att emittenten kanske inte klarar att göra räntebetalningar eller återbetala lånet (kreditrisk). Lån för vilka fullgod säkerhet för återbetalningen har ställts är typiskt sett mindre riskfyllda än lån utan säkerhet. Generellt anses risken för förlust på räntebärande instrument vara lägre än för aktier. Ett räntebärande instrument utgivet av en emittent med hög kreditvärdighet kan således vara ett bra alternativ för den som vill minimera risken att sparkapitalet minskar i värde och kan vara att föredra vid ett kortsiktigt sparande. Även vid långsiktigt sparande där kapitalet inte ska äventyras, t.ex. för pensionsåtaganden, är inslag av räntebärande investeringar mycket vanliga. Nackdelen med en räntebärande investering är att den i regel ger en låg värdestegring. Exempel på räntebärande investeringar är sparkonton, privatobligationer och räntefonder.

Kurserna fastställs löpande såväl på instrument med kort löptid (mindre än ett år), t.ex. statskuldväxlar, som på instrument med längre löptider, t.ex. obligationer. Detta sker på penning- och obligationsmarknaden. Marknadsräntorna påverkas av analyser och bedömningar som Riksbanken och andra större institutionella marknadsaktörer gör av hur utvecklingen av ett antal ekonomiska faktorer såsom inflation, konjunktur, ränteutvecklingen i Sverige och i andra länder osv kommer att utvecklas på kort och lång sikt. Riksbanken vidtar även s.k. penningpolitiska operationer i syfte att styra utvecklingen av marknadsräntorna så att inflationen håller sig inom fastställda mål. De finansiella instrument som handlas på penning- och obligationsmarknaden, t.ex. statsobligationer, statskuldväxlar och bostadsobligationer, handlas ofta i mycket stora poster (mångmiljonbelopp).

En form av räntebärande instrument är s.k. diskonteringspapper där instrumentet säljs med rabatt. Vid försäljningen beräknas priset på instrumentet genom att diskontera lånebeloppet inklusive beräknad ränta till nuvärde. Nuvärdet eller kursen är lägre än det belopp som erhålls vid återbetalningen (nominella beloppet). Bankcertifikat och statsskuldväxlar är exempel på diskonteringspapper, liksom obligationer med s.k. nollkupongskonstruktion.

Det förekommer även ränteinstrument och andra sparformer där räntan är skyddad mot inflation och investeringen därför ger en fast, real ränta.

Om marknadsräntorna går upp kommer kursen på tidigare utgivna räntebärande finansiella instrument att falla om de har fast ränta, eftersom nya lån ges ut med en räntesats som följer aktuell marknadsränta och därmed ger högre ränta än vad det utgivna instrumentet ger. Omvänt stiger kursen på utgivna instrument när marknadsräntan går ned.

Lån utgivna av stater och kommuner anses vara riskfria vad gäller återbetalningen, vilket således gäller för stats- och kommunobligationer. Andra emittenter än stater och kommuner kan ibland, vid utgivning av obligationer, ställa säkerhet i form av andra finansiella instrument eller annan egendom (sak- eller realsäkerhet).

Det finns även andra räntebärande instrument som innebär en högre risk än obligationer om emittenten skulle få svårigheter att återbetala lånet, t.ex. förlagsbevis, eftersom de lånen återbetalas först efter det alla andra fordringsägare fått betalt. Villkorade konvertibla obligationer (eng. contingent convertibles), s.k. cocos, är en annan typ av komplex produkt med risker som kan vara mycket svåra att förstå. I grunden är de obligationer som under vissa förutbestämda händelser kan skrivas ned, det vill säga förlora hela eller delar av sitt värde, eller omvandlas till aktier.

En form av ränterelaterade instrument är säkerställda obligationer. Dessa är förenade med en särskild förmånsrätt enligt speciell lagstiftning. Regelverket kring säkerställda obligationer syftar till att en investerare ska få full betalning enligt avtalad tidplan även om obligationens utgivare skulle gå i konkurs, förutsatt att den egendom som säkerställer obligationen är tillräckligt mycket värd.

DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument är ett finansiellt instrument vars värde är beroende på en annan underliggande tillgång. Derivatinstrument kan t.ex. vara optioner, terminer, warranter, swappar, contracts for difference (CFD). Det förekommer olika slag av underliggande tillgång, t.ex. aktier, obligationer, råvaror och valutor. Derivatinstrument kan t.ex. användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande tillgången eller för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande tillgången.

Kursen i ett derivatinstrument är beroende av kursen i den underliggande tillgången. En särskild omständighet är att prisutvecklingen på derivatinstrumentet oftast är kraftigare än prisutvecklingen på den underliggande tillgången. Pris-

genomslaget kallas hävstångseffekt och kan leda till större vinst på insatt kapital än om investeringen hade gjorts direkt i den underliggande tillgången. Dock kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumenten jämfört med värdeförändringen på den underliggande tillgången, om prisutvecklingen på den underliggande tillgången blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, d.v.s. derivatinstrumentets förhöjda prisförändring jämfört med prisförändringen i den underliggande tillgången, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande tillgången. Investeraren bör i eget intresse vara beredd agera snabbt, ofta under dagen, om investeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

För ytterligare information om derivatinstrument, se INFORMATION OM HANDEL MED OPTIONER, TERMINER OCH ANDRA DERIVATINSTRUMENT.

HANDEL MED FINANSIELLA INSTRUMENT

Handel med finansiella instrument sker i huvudsak i organiserad form vid en handelsplats. Handeln sker genom de värdepappersföretag som deltar i handeln vid handelsplatsen. Som kund måste du normalt kontakta ett sådant värdepappersföretag för att köpa eller sälja finansiella instrument. För mer information om var just ditt värdepappersföretag utför dina order, se aktuell policy för bästa orderutförande.

Handeln på reglerade marknader, handelsplattformar och andra platser utgör en andrahandsmarknad för finansiella instrument som ett bolag redan gett ut (emitterat). Om andrahandsmarknaden fungerar väl, d.v.s. det är lätt att hitta köpare och säljare och det noteras anbudskurser från köpare och säljare samt avslutskurser (betalkurser) från gjorda affärsavslut fortlöpande, har även bolagen en fördel genom att det blir lättare att vid behov emittera nya instrument och därigenom få in mer kapital till bolagets verksamhet. Förstahandsmarknaden, eller primärmarknaden, kallas den marknad där köp/teckning av nyemitterade instrument sker.

HANDELSPLATSER OCH ANDRA UTFÖRANDEPLATSER

Med handelsplatser avses reglerade marknader och de två formerna av handelsplattformar: MTF-plattform och OTF-plattform. Därtill kan kunders handel utföras via ett värdepappersföretag som agerar som systematisk internhandlare (SI), marknadsgarant eller annan person som tillhandahåller likviditet.

Reglerad marknad

På en reglerad marknad handlas olika typer av finansiella instrument. För finansiella instrument som har getts ut av aktiebolag är det endast instrument som har getts ut av publika aktiebolag som kan noteras och handlas på en reglerad marknad. Det ställs stora krav på sådana bolag, bl.a. avseende bolagets storlek, verksamhetshistoria, ägarspridning och offentlig redovisning av bolagets ekonomi och verksamhet.

I Sverige finns i dagsläget två reglerade marknader: NASDAQ Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM).

MTF-plattform

En MTF-plattform (MTF) kan beskrivas som ett handels-system som organiseras och tillhandahålls av en börs eller ett värdepappersföretag. Det ställs typiskt sett lägre krav, i form av t.ex. informationsgivning och verksamhetshistoria, på de finansiella instrument som handlas på en handelsplattform jämfört med finansiella instrument som handlas på en reglerad marknad.

I Sverige finns i dagsläget tre MTF:er: Spotlight, First North och Nordic MTF.

OTF-plattform

En OTF-plattform (OTF) är på många sätt lik en MTF-plattform. Men på en OTF-plattform får bara finansiella instrument som inte är aktier eller aktierelaterade värdepapper handlas, såsom obligationer och derivatinstrument. Vidare får OTF-plattformen ha friare regler för handeln inklusive ordermatchningen än vad reglerade marknader och MTF-plattformar får ha.

Systematisk internhandlare, marknadsgarant eller annan person som tillhandahåller likviditet

En systematisk internhandlare (SI) är ett värdepappersföretag som på ett organiserat, frekvent och systematiskt sätt handlar för egen räkning genom att utföra kundorder utanför en reglerad marknad eller en handelsplattform. En systematisk internhandlare är skyldig att offentliggöra marknadsmässiga anbud, d.v.s. köp- och säljpriser, för likvida finansiella instrument som handlas på en handelsplats och som den systematiska internhandlaren bedriver systematisk internhandel för.

Handel mot ett instituts eget lager eller mot andra kunder kan även äga rum genom ett värdepappersföretag utan att det är fråga om systematisk internhandel. Institutet i fråga utgör i sådant fall marknadsgarant eller annan tillhandahållare av likviditet.

Handels- och noteringslistor

När det gäller aktier delar vanligen handelsplatser in aktierna i olika listor, vilka publiceras t.ex. på handelsplatsens hemsida, i dagstidningar och andra medier. Avgörande för på vilken lista ett bolags aktier handlas kan vara bolagets börsvärde, t.ex. Stockholmsbörsens Large-, Mid- och Small cap. De mest omsatta aktierna kan också finnas på en särskild lista. Vissa värdepappersföretag publicerar även egna listor över finansiella instrument som handlas via institutet, kurser till vilka instrumenten handlas etc. Aktier på listor med höga krav och hög omsättning anses normalt kunna innebära en lägre risk än aktier på andra listor.

Information om kurser m.m. avseende aktier såväl som andra typer av finansiella instrument, exempelvis fondandelar, optioner och obligationer, publiceras också regelbundet via t.ex. handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra medier.

BLANKNING

Blankning innebär att den som lånat finansiella instrument, och samtidigt förbundit sig att vid en senare tidpunkt till långivaren återlämna instrument av samma slag, säljer de lånade instrumenten. Vid försäljningen räknar låntagaren med att vid tidpunkten för återlämnandet kunna anskaffa instrumenten på marknaden till ett lägre pris än det till vilka de lånade instrumenten såldes. Skulle priset i stället ha gått upp, uppstår en förlust, vilken vid en kraftig prishöjning kan bli avsevärd.

Till skillnad från vissa delar av världen är det inom EU i princip otillåtet med s.k. naken blankning. Naken blankning innebär att säljaren vid tidpunkten för blankningen inte har lånat värdepappret eller försäkrat sig om att det kan lånas.

BELÅNING

Det går att belåna finansiella instrument. För att göra det krävs dock en godkänd kreditbedömning och ett kreditavtal. Detta innebär att låntagaren lånar pengar med de finansiella instrumenten som säkerhet (pant). Med de lånade pengarna kan låntagaren investera mer pengar i finansiella instrument än vad denne hade haft möjlighet till utan lånet.

Om du investerar lånade pengar i finansiella instrument innebär detta, utöver möjligheten till högre avkastning, även att du utsätter sig för högre risk. Denna utökade risk fungerar på liknande sätt som vid handel av finansiella instrument med inbyggd hävstång (se exempelvis avsnitt 2.10 om hävstångscertifikat).

Om du har finansierat en investering med lånade pengar och investeringen därefter sjunker kraftigt i värde, kan detta få som konsekvens att långivaren på egen hand säljer de värdepapper som du pantsatt som säkerhet för lånet och du kan även behöva skjuta till ytterligare likvida medel för att läka säkerhetsbristen.

Information om olika typer av finansiella instrument och handel med finansiella instrument jämte förslag till ytterligare litteratur på området återfinns också t.ex. på Konsumenternas bank- och finansbyrås hemsida, www.konsumentbankbyran.se, och på SwedSecs hemsida, www.swedsec.se.

Information om handel med optioner, terminer och andra derivatinstrument

1. Allmänt om risker med derivatinstrument

Handel med derivatinstrument är förknippad med särskilda risker, vilka närmare kommer att beskrivas i denna information. Kunden svarar själv för riskerna och måste därför själv hos anlitat värdepappersföretag - eller genom sitt kapitalförvaltande ombud - skaffa sig kännedom om de villkor, i form av allmänna villkor, prospekt eller liknande, som gäller för handel med sådana instrument och om instrumentens egenskaper samt de risker som är förknippade därmed. Kunden måste också fortlöpande bevaka sina placeringar (positioner) i sådana instrument. Information för bevakning (kursuppgifter m.m.) kan fås t.ex. via handelsplatsernas hemsidor, i dagstidningar och andra media samt från kundens värdepappersföretag. Kunden bör vidare i eget intresse vara beredd att snabbt vidta åtgärder, om detta skulle visa sig påkallat, exempelvis genom att ställa ytterligare säkerhet eller att avsluta sina placeringar i derivatkontrakt (kvitta ut eller stänga sina positioner).

För ytterligare information om handel med finansiella instrument i allmänhet, olika riskbegrepp och riskresonemang, se även

Information om egenskaper och risker avseende finansiella instrument.

2. Användningen av derivatinstrument

Derivatinstrument är en form av avtal (kontrakt) där själva avtalet är föremål för handel på kapitalmarknaden. Derivatinstrumentet är knutet till en underliggande egendom eller ett underliggande värde. Denna egendom eller detta värde (i fortsättningen kallat enbart egendom) kan utgöras av ett finansiellt instrument, någon annan tillgång med ekonomiskt värde, t.ex. valuta eller råvara, eller någon form av värde-mätare, t.ex. ett index. Derivatinstrument kan användas för att skapa ett skydd mot en oönskad prisutveckling på den underliggande egendomen. De kan också användas för att uppnå vinst eller avkastning med en mindre kapitalinsats än vad som krävs för att göra en motsvarande affär direkt i den underliggande egendomen. Derivatinstrument kan också användas för andra syften. Användningen av derivatinstrument bygger på en viss förväntning om hur priset på den underliggande egendomen kommer att utvecklas under en viss tidsperiod. Innan handel påbörjas med derivatinstrument är det således viktigt att kunden för sig själv klargör syftet därmed och vilken prisutveckling på underliggande egendom som kan förväntas samt grundat på detta väljer rätt derivatinstrument eller kombination av sådana instrument.

3. Olika slag av derivatinstrument

Huvudtyperna av derivatinstrument är optioner, terminer och swapavtal.

En **option** är ett avtal som innebär att den ena parten (utfärdaren av ett optionskontrakt) förpliktar sig att köpa eller sälja den underliggande egendomen av eller till den andra parten (innehavaren av kontraktet) till ett på förhand bestämt pris (lösenpriset). Avtalet kan, beroende på slag av option, antingen utnyttjas när som helst under löptiden (amerikansk option) eller endast på slutdagen (europeisk option). Innehavaren betalar en ersättning (premie) till utfärdaren och får en rätt att utnyttja kontraktet men har ingen skyldighet att göra det. Utfärdaren är däremot skyldig att infria kontraktet om innehavaren begär det (löser optionen). Kursen på optioner följer normalt priset på den underliggande egendomen. Risken för den som förvärvar en option är, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, att optionen minskar i värde eller förfaller värdelös på slutdagen. I det senare fallet är den vid förvärvet betalda premien för optionen helt förbrukad. Utfärdaren av en option löper en risk som i vissa fall, om inte riskbegränsande åtgärder vidtas, kan vara obegränsat stor. Kursen på optioner följer normalt kursen på motsvarande underliggande aktier eller index, men med större kurssvängningar än dessa.

En **termin** innebär att parterna ingår ett ömsesidigt bindande avtal med varandra om köp respektive försäljning av den underliggande egendomen till ett på förhand avtalat pris och med leverans eller annan verkställighet, t ex kontantavräkning, av avtalet vid en i avtalet angiven tidpunkt (stängningsdagen). Någon premie betalas inte eftersom båda parter har motsvarande skyldigheter enligt avtalet.

Ett **swapavtal** innebär att parterna överenskommer om att löpande erlägga betalningar till varandra, exempelvis beräknade på fast respektive rörlig ränta (ränteswap), eller att vid en viss tidpunkt utbyta (på engelska: to swap) någon form av egendom med varandra, t ex olika slag av valutor (valutaswap).

Handel förekommer också med vissa köp- och sälloptioner med längre löptider, i Sverige vanligen kallade **warranter**. Warranter kan utnyttjas för att köpa eller sälja underliggande aktier eller i andra fall ge kontanter om kursen på underliggande aktie utvecklas på rätt sätt i förhållande till warrantens lösenpris. Teckningsoptioner (eng. subscription warrants) avseende aktier kan inom en viss tidsperiod utnyttjas för teckning av motsvarande nytugivna aktier.

Hävstångscertifikat eller Investeringscertifikat, som ofta kallas enbart **certifikat**, är ofta en kombination av ex.vis en köp- och en säljoption och är beroende av en underliggande tillgång, exempelvis en aktie, ett index eller en råvara. Ett certifikat har inget nominellt belopp. Hävstångscertifikat skall inte förväxlas med t.ex. företagscertifikat, vilket är en slags skuldebrev som kan ges ut av företag i samband med att företaget lånar upp pengar på kapitalmarknaden.

En utmärkande egenskap för hävstångscertifikat är att relativt små kursförändringar i underliggande tillgång kan medföra avsevärda förändringar i värdet på innehavarens placering. Dessa förändringar i värdet kan vara till investerarens fördel, men de kan också vara till investerarens nackdel. Innehavare bör vara särskilt uppmärksamma på att investeringscertifikat kan falla i värde och även förfalla helt utan värde med följd att hela eller delar av det investerade beloppet kan förloras. Motsvarande resonemang kan i många fall gälla även för optioner och warranter.

Derivatinstrumenten kan kombineras på visst sätt för att skapa t.ex. ett visst skydd mot prisförändring på underliggande egendom, eller för att uppnå ett visst ekonomiskt resultat i förhållande till den förväntade prisutvecklingen på underliggande egendom.

Vid handel i kombinerade produkter är det viktigt att sätta sig in i produktens olika beståndsdelar och hur dessa samverkar. I vissa fall kan beståndsdelarnas samverkan innebära en högre risk än varje beståndsdel för sig. En närmare beskrivning av en viss produkts olika beståndsdelar och på vilket sätt dessa samverkar kan fås bl.a. från utfärdande emittent eller värdepappersföretaget.

4. Karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument

Man kan beskriva handel med derivatinstrument som handel med eller förflyttning av risker. Den som exempelvis befarar en kursnedgång på marknaden kan köpa säljoptioner som ökar i värde om marknaden faller. För att minska eller slippa risken för kursnedgång betalar köparen en premie, dvs vad optionen kostar.

Handel med derivat kan i många fall sägas vara mindre lämpligt för nybörjare, eftersom sådan handel kräver särskild sakkunskap. Det är därför viktigt att uppmärksamma följande karaktäristiska egenskaper hos derivatinstrument för den som avser att handla med sådana instrument. Konstruktionen av derivatinstrument gör att prisutvecklingen på den underliggande egendomen får genomslag i kursen eller priset på derivatinstrumentet. Detta prisgenomslag är ofta kraftigare i förhållande till insatsen (erlagd premie) än vad värdeförändringen är på den underliggande egendomen. Prisgenomslaget kallas därför **hävstångseffekt** och kan leda till större vinst på insatt kapital än om placeringen hade gjorts direkt i den underliggande egendomen. Å andra sidan kan hävstångseffekten lika väl medföra större förlust på derivatinstrumentet jämfört med värdeförändringen på den underliggande egendomen, om prisutvecklingen på den underliggande egendomen blir annorlunda än den förväntade. Hävstångseffekten, dvs möjligheten till vinst respektive risken för förlust, varierar beroende på derivatinstrumentets konstruktion och användningssätt. Stora krav ställs därför på

bevakningen av prisutvecklingen på derivatinstrumentet och på den underliggande egendomen. Investeraren bör i eget intresse vara beredd att agera snabbt, ofta under dagen, om placeringen i derivatinstrument skulle komma att utvecklas i ofördelaktig riktning. Det är också viktigt att i sin riskbedömning beakta att möjligheten att avveckla en position/ett innehav kan försvåras vid en negativ prisutveckling.

Den part som åtar sig en förpliktelse genom att utfärda en standardiserad option eller ingå ett standardiserat terminsavtal är från början tvungen att ställa säkerhet för sitt åtagande. I takt med att priset på den underliggande egendomen med tiden utvecklas uppåt eller nedåt och således värdet på derivatinstrumentet ökar eller minskar, skiftar också kravet på säkerhet. Ytterligare säkerhet i form av en tilläggsäkerhet kan därefter komma att krävas. Hävstångseffekten gör sig således gällande även på säkerhetskravet, som kan förändras snabbt och kraftigt. Om inte kunden ställer tillräcklig säkerhet, har motparten eller värdepappersföretaget i allmänhet förbehållit sig rätten att utan att höra kunden avsluta placeringen (stänga positionen) för att minimera skadan. En kund bör således noga följa prisutvecklingen även med avseende på säkerhetskravet för att undgå en ofrivillig stängning av positionen.

Löptiden för derivatinstrument kan variera från mycket kort tid upp till flera år. Prisförändringarna är ofta störst på instrument med kort löptid. Priset på t.ex. en innehavd option sjunker i allmänhet allt snabbare mot slutet av löptiden pga att det s.k. tidsvärdet avtar. Kunden bör således noga bevaka även löptiden på derivatinstrumenten.

5. Standardiserade och icke-standardiserade derivatinstrument

Derivatinstrument handlas i såväl standardiserad som icke standardiserad form.

Handel med standardiserade derivatinstrument sker på reglerade marknader ("derivatbörser") och följer standardiserade avtalsvillkor. På den svenska derivatmarknaden erbjuder t.ex. OMX Nordiska Börs Stockholm AB (Stockholmsbörsen) och Nordic Growth Market NGM AB (NGM) standardiserad handel och clearing (avveckling av gjorda affärer) i bl.a. optioner och terminer. Standardiserad clearing av derivatinstrument som handlas på annat sätt än genom en derivatbörs förekommer också hos sådana derivatbörser. Handel respektive clearing hos en derivatbörs sker genom ett värdepappersföretaget, som deltar i handeln där.

En del värdepappersföretag tillhandahåller egna former av derivatinstrument för vilka de vanligen ombesörjer såväl handel som affärsavveckling enligt särskilda avtal och villkor som tillhandahålls av institutet. Det är bl.a. sådana derivatinstrument som brukar betecknas som icke-standardiserade (OTC-derivat). Den som önskar handla med denna typ av icke-standardiserade derivatinstrument bör särskilt noga sätta sig in i de särskilda avtalsvillkor som tillämpas. Handel med utländska standardiserade derivatinstrument följer normalt reglerna och villkoren i det land där börshandeln och clearingen är organiserad. Det är viktigt att notera att dessa utländska regler och villkor inte behöver sammanfalla med de som gäller för svenska förhållanden.

Du som kund måste vara införstådd med bl.a. följande:

- att placeringar eller andra positioner i derivatinstrument sker på kundens egen risk
- att Du som kund själv noga måste sätta Dig in i de villkor som gäller för handel med finansiella instrument i allmänhet och i förekommande fall information i prospekt samt övrig information om aktuellt derivatinstrument, dess egenskaper och risker
- att vid handel med finansiella instrument det är viktigt att kontrollera avräkningsnota och annan rapportering avseende Dina innehav och positioner samt omgående reklamera fel
- att det är viktigt att fortlöpande bevaka värdeförändringar på innehav av och positioner i aktuella instrument
- att Du som kund måste uppfylla säkerhetskrav inom avtalade ramar
- att Du som kund själv måste initiera de åtgärder som erfordras för att minska risken för förluster på egna placeringar eller andra positioner
- att villkoren för handel med derivatinstrument ändras ofta och måste bevakas fortlöpande

Allmänna villkor för handel med finansiella instrument

Uppdrag

Begäran ("order") från kunden om utförande av handel (uppdrag) innebär, såvida inte annat särskilt överenskommits, ett åtagande för värdepappersinstitutet (Instituttet) att för kundens räkning söka träffa avtal avseende handel med finansiella instrument i enlighet med de villkor kunden lämnat. Institutet lämnar inte, såvida inte annat särskilt överenskommits, någon garanti för att ett uppdrag leder till handel. Institutet utför uppdrag i enlighet med tillämpliga marknadsregler och god sed på marknaden. Institutet är inte skyldigt att acceptera uppdrag. Institutet äger rätt att utan angivande av skäl avsäga sig uppdrag om Institutet skulle misstänka att ett utförande av uppdraget skulle stå i strid med bestämmelserna i vid var tid gällande lagstiftning om insiderbrott eller otillbörlig marknadspåverkan eller eljest skulle stå i strid med tillämpliga marknadsregler eller god sed på marknaden eller om Institutet av annan anledning skulle finna att det föreligger särskilda skäl därtill. Kunden är medveten om att Institutet kan spela in telefonsamtal i samband med att kunden lämnar Institutet uppdrag eller betalnings- eller leveransinstruktioner.

Kundens order gäller, om inte annat överenskommits, den dag ordern tas emot och längst till dess Institutet den dagen avslutar handeln med det slag av finansiellt instrument ordern avser.

Kommission och självinträde m.m.

Institutet får - om överenskommelse inte träffats om annat - utföra kundens uppdrag antingen genom avtal med annan för kundens räkning men i eget namn, d v s i kommission, eller genom att självt inträda som köpare eller säljare (s k självinträde). I det senare fallet gäller vad som stadgas om självinträde i lagen (1914:45) om kommission.

Vid självinträde anges det på avräkningsnotan att uppdraget utförts i egen räkning.

Om uppdraget utförts i kommission genom avtal med annan för kundens räkning och en juridisk person i Institutets företagsgrupp eller annan kund till Institutet är köpare eller säljare anges det på avräkningsnotan att uppdraget utförts inbördes i det fall uppdraget inte utfördes inom ramen för ett handelssystem som underlättar anonym handel.

Utförande av uppdrag på annat sätt

Om kundens uppdrag utförts genom avtal direkt med Institutet i annat fall än som sägs i föregående stycket anges det på avräkningsnotan att uppdraget utförts i egen räkning i det fall uppdraget inte utfördes inom ramen för ett handelssystem som underlättar anonym handel.

Om kundens uppdrag utförts genom avtal med annan för kundens räkning och en juridisk person i Institutets företags-

grupp eller annan kund till Institutet är köpare eller säljare anges det på avräkningsnotan att uppdraget utförts inbördes i det fall uppdraget inte utfördes inom ramen för ett handelssystem som underlättar anonym handel.

Om Institutet på särskild begäran av kund upprättat avräkningsnota utan att ha köpt eller sålt de finansiella instrumenten för kundens räkning anges detta förhållande på avräkningsnotan exempelvis genom angivande av att Institutet endast medverkat vid utväxling av likvid och finansiella instrument.

Riktlinjer för utförande av order

Vid utförande av order för kunder som av Institutet generell eller i särskilt fall behandlas som icke-professionella eller professionella kunder gäller Institutets vid var tid gällande särskilda riktlinjer för bästa orderutförande samt sammanläggning och fördelning av order.

Utförande av s.k. execution-only tjänster

Vid utförande och/eller vidarebefordran av order på kundens initiativ (s.k. execution-only tjänster) avseende sådana okomplicerade instrument som anges 8 kap. 25 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden kommer Institutet regelmässigt inte att bedöma om den aktuella tjänsten eller det finansiella instrumentet passar kunden.

Köppuppdrag

Köparen skall till Institutet, enligt vad som framgår av avräkningsnotan, och om inte annat överenskommits, senast likviddagens morgon kl. 08.00 erlagga angivet totalbelopp i svenska kronor. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Institutet tillämpade växlingskursen.

De finansiella instrument som uppdraget omfattar överförs till köparen, i den mån annat inte föranleds av lag, myndighets föreskrifter, speciella regler för ifrågavarande instrument eller särskild överenskommelse med köparen,

- i fråga om instrument som skall ägarregistreras hos central värdepappersförvarare/ motsvarande eller instrument som skall förtecknas i depå hos Institutet, genom att Institutet vidtar de registreringsåtgärder som erfordras,
- i fråga om instrument som skall förtecknas i depå/ motsvarande hos annat depåförande institut, genom att köparen instruerar det institutet om mottagande av de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, genom överlämnande till köparen.

Om inte annat följer av särskilda villkor för köpet, har Institutet, för att erhålla betalning för sin fordran, rätt att med det totalbelopp som framgår av avräkningsnotan belasta av köparen anvisat konto som denne har i Institutet.

Om konto inte anvisats eller medel saknas på anvisat konto, får annat konto som köparen har i Institutet belastas. Institutet får dessutom från mottagandet av uppdraget reservera medel för detta på konto som köparen har i Institutet.

Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Institutet, har Institutet rätt till ränta på sin fordran till dess full betalning erlagts. Ränta beräknas från den likviddag som anges i avräkningsnotan eller den senare dag, då instrumenten fanns tillgängliga för köparen, till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder dröjsmålet varar, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta procentenheter.

Institutet har panträtt i de köpta instrumenten till säkerhet för sin fordran på köparen i anledning av uppdraget. Institutet har rätt att vidta erforderliga åtgärder för att erhålla denna panträtt. Fullgör köparen inte sin betalningsskyldighet gentemot Institutet, får Institutet - på det sätt och vid den tidpunkt Institutet finner lämpligt - sälja berörda instrument eller vidta andra dispositioner för att avveckla affären. Institutet får för sådant ändamål teckna köparens namn och vidta de övriga åtgärder som kan erfordras i samband med avvecklingen. Institutet har rätt att ur erhållen likvid tillgodogöra sig vad som erfordras för betalning av Institutets fordran jämte ränta enligt ovan samt ersättning för Institutets arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster.

Om, vid försäljning eller andra dispositioner enligt vad nyss sagts, likviden inte täcker Institutets hela fordran, skall köparen svara för mellanskillnaden jämte ränta enligt ovan. Institutet får också för detta fall, i den ordning som ovan sagts, belasta konto som köparen har i Institutet.

Om Institutet efter det att avslut träffats inte inom skälig tid fullgjort vad på Institutet ankommer för att tillhandahålla köparen instrumenten, har köparen rätt att återkalla uppdraget och befrias från sina skyldigheter i anledning av detta.

Vad ovan sagts innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som kan tillkomma Institutet på grund av lag.

Säljuppdrag

Institutet skall med anledning av uppdraget erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar.

Är instrumenten ägarregistrerade hos central värdepappersförvarare/ motsvarande eller förtecknade i depå hos Institutet, har Institutet rätt att vidta de registreringsåtgärder som erfordras.

I övriga fall skall säljaren, om inte annat överenskommits, samtidigt med att uppdraget lämnas vidta de åtgärder som erfordras för att Institutet skall erhålla fri dispositionsrätt till instrumenten. Därvid gäller

- i fråga om instrument förtecknade i depå/ motsvarande hos annat depåförande institut, att säljaren omgående skall instruera det institutet om skyndsam överföring till Institutet av de instrument som uppdraget omfattar och
- i fråga om instrument som utfärdats i dokumentform, att säljaren skall överlämna dessa till Institutet.

Om Institutet inte samtidigt med uppdraget, eller inom annan överenskommen tid, erhållit fri dispositionsrätt till instrumenten, fullgör Institutet, på det sätt Institutet finner lämpligt, avtalet gentemot köparen genom att tillhandahålla denne andra instrument av samma slag. Säljaren skall ersätta Institutet kostnaden härför jämte ränta räknat från den dag kostnaden uppkom till och med den dag betalning sker. Ränta utgår för varje period om en vecka eller del av vecka, varunder beloppet utestår obetalt, efter en årlig räntesats som med åtta procentenheter överstiger den STIBOR-ränta (Stockholm Interbank Offered Rate) för en veckas upplåning, som fastställts två bankdagar före den första dagen i varje sådan period. Ränta utgår dock inte för någon dag efter lägre räntesats än som motsvarar den av Riksbanken fastställda, vid varje tid gällande referensräntan enligt 9 § räntelagen (1975:635) med tillägg av åtta procentenheter.

Säljaren skall dessutom utge ersättning för Institutets arbete och kostnader samt i förekommande fall för valutakursförluster. Institutet får belasta av säljaren anvisat konto i Institutet för att erhålla betalning för sin fordran på säljaren. Om medel saknas på anvisat konto eller om konto inte anvisats, får annat konto som säljaren har i Institutet belastas.

Säljaren erhåller från Institutet, enligt vad som framgår av avräkningsnotan och om inte annat överenskommits, senast kl. 18.00 på likviddagen angivet nettobelopp. Har uppdraget utförts i annan valuta än svenska kronor anges valutaslaget i avräkningsnotan. Vid växling av valuta anges den av Institutet tillämpade växlingskursen. Har säljaren inte, samtidigt med att uppdraget lämnades eller vid annan överenskommen tidpunkt, vidtagit de åtgärder som erfordras för att Institutet skall erhålla fri dispositionsrätt till de instrument som uppdraget omfattar, erhåller säljaren likvid tidigast andra bankdagen efter det att Institutet fick tillgång till instrumenten, dock tidigast på angiven likviddag. Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder senare än kl. 12.00 viss bankdag kan detta i vissa fall anses ha skett först påföljande bankdag.

Institutet skall vid dröjsmål från säljarens sida eller om Institutet eljest har skälig anledning därtill äga rätt att avsäga sig uppdraget och befrias från sina skyldigheter i anledning av detta.

Om säljaren vidtagit erforderliga åtgärder i samband med uppdraget, men Institutet efter det att avslut träffats inte inom skälig tid erlagt likvid i anledning av uppdraget, har säljaren rätt att återkalla uppdraget och befrias från sina skyldigheter i anledning av detta.

Transaktioner med utländsk anknytning

Avsteg från ovan angivna villkor beträffande köp- respektive säljuppdrag kan förekomma vid transaktioner med utländsk anknytning.

Annultering av order och makulering av avslut m.m.

Institutet äger rätt att annullera kundens order eller makulera avslut som träffats för kundens räkning i den omfattning som ordern annullerats eller avslutet makulerats av aktuell handelsplats. Samma rätt gäller om Institutet i annat fall finner annullering av order eller makulering av avslut vara påkallad med hänsyn till att ett uppenbart fel begåtts av Institutet, marknadsmotpart eller av kunden själv eller, om kunden genom order handlat i strid med gällande lag eller annan författning eller om kunden i övrigt brutit mot god sed på värdepappersmarknaden.

Om order annullerats eller avslut makulerats, skall Institutet utan oskäligt dröjsmål informera kunden om detta. Om handelsplatsen, till följd av handelsstopp, tekniskt fel eller liknande, annullerat samtliga order som berörs kommer Institutet att informera kunden endast om Institutet inte lägger in ordern på nytt, vilket i så fall normalt sker med oförändrade villkor.

Investerarskydd

Enligt lagen (1999:158) om investerarskydd har kunden, om denne i händelse av Institutets konkurs inte skulle få ut sina finansiella instrument hos Institutet, rätt till särskild ersättning med sammanlagt högst 250 000 kr. Nämnda ersättning kan även innefatta medel som Institutet tagit emot med redovisningsskyldighet. Kund som vill ha ersättning skall senast ett år från dagen för konkursbeslutet framställa sitt krav till Insättningsgarantinämnden, som efter prövning betalar ut ersättning.

Utlämnande av uppgift till annan, behandling av personuppgifter m.m.

Institutet kan, till följd av svensk/utländsk lag, svensk/utländsk myndighets föreskrift eller beslut och/eller Institutets avtal med svensk/utländsk myndighet, handelsregler eller avtal/villkor för visst värdepapper, vara skyldigt att till annan lämna uppgift om kundens förhållanden. Det åligger kunden att på begäran av Institutet tillhandahålla den information, inkluderande skriftliga handlingar, som Institutet bedömer vara nödvändig för att fullgöra sådan skyldighet.

Institutet kommer att behandla kundens personuppgifter (såväl av kunden själv lämnade uppgifter som sådana uppgifter som kan komma att inhämtas från annat håll) i den utsträckning det krävs för fullgörande av Institutets rättsliga skyldigheter och Institutet får behandla kundens personuppgifter för information till kunden om regel/villkorsändringar, värdepapper, produkter och tjänster m.m. med anknytning till dessa Allmänna villkor. Behandling av kundens personuppgifter kan även komma att ske hos Institutet för ända-mål som avser direkt marknadsföring.

Kunden har rätt att en gång om året få veta vad som registrerats om Kunden samt att få rättelse gjord av eventuellt felaktigt uppgift. Kunden skall i sådana fall vända sig till Institutet.

Reklamationer och hävning

Kunden skall påtala eventuella fel eller brister som framgår av avräkningsnota, att avräkningsnota uteblivit eller eventuella övriga fel eller brister vid uppdragets utförande, och kunden skall omgående underrätta Institutet om detta (reklamation).

Om kunden vill begära hävning av ett köp- eller säljuppdrag skall detta uttryckligen och omgående framföras till Institutet.

Om reklamation eller begäran om hävning inte lämnas omgående förlorar kunden rätten att begära ersättning, häva uppdraget eller kräva andra åtgärder från Institutets sida.

Begränsning av Institutets ansvar

Institutet är inte ansvarigt för skada som beror av svensk eller utländskt lagbud, svensk eller utländsk myndighetsåtgärd, krigs-händelse, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. Förbehållet i fråga om strejk, blockad, bojkott och lockout gäller även om Institutet självt är föremål för eller vidtar sådan konfliktåtgärd.

Skada som uppkommit i andra fall skall inte ersättas av Institutet, om det varit normalt aktsamt.

Institutet svarar inte för skada som orsakats av svensk eller utländsk handelsplats, depåförande institut, central värdepappersförvarare, clearingorganisation, eller andra som tillhandahåller motsvarande tjänster, och inte heller av uppdragstagare som Institutet med tillbörlig omsorg anlitat eller som anvisats av kunden. Detsamma gäller skada som orsakats av att ovannämnda organisationer eller uppdragstagare blivit insolventa. Institutet svarar inte för skada som uppkommer för kunden eller annan i anledning av förfogandeinskränkning som kan komma att tillämpas mot Institutet beträffande finansiella instrument.

Institutet ansvarar dock inte för indirekt skada, om inte den indirekta skadan orsakats av Institutets grova vårdslöshet.

Föreligger hinder för Institutet, på grund av omständighet som anges i första stycket, att helt eller delvis utföra köp- eller säljuppdrag avseende finansiella instrument får åtgärd uppskjutas till dess hindret har upphört. Om Institutet till följd av sådan omständighet är förhindrat att verkställa eller ta emot betalning/ leverans, skall Institutet respektive kunden inte vara skyldiga att erlagga ränta.

Vad ovan sagts gäller i den mån inte annat följer av lagen (1998:1479) om kontoföring av finansiella instrument.

Meddelanden

Meddelande som avsänts av Institutet med rekommenderat brev eller vanligt brev skall anses ha nått kunden senast femte bankdagen efter avsändandet, om brevet sänts till den adress som kunden uppgivit.

Meddelande genom telefax, telex, S.W.I.F.T., Internet eller annan elektronisk kommunikation skall anses ha kommit kunden tillhanda vid avsändandet om det sänts till av kunden uppgivet nummer eller elektronisk adress. Om ett sådant meddelande når kunden på icke normal kontorstid skall meddelandet anses ha kommit mottagaren tillhanda vid början av påföljande bankdag.

Meddelande från kunden till Institutet skall ställas till den adress som anges i Depå-/konto-avtalet/Handelsavtalet, såvida Institutet inte begärt svar till annan adress. Meddelande från kunden skall anses ha kommit Institutet tillhanda den bankdag meddelandet kommit fram till nämnda adress.

Tillämplig lag

Tolkning och tillämpning av dessa villkor och Institutets särskilda riktlinjer för utförande av order samt sammanläggning och fördelning av order skall ske enligt svensk rätt.

Information om SIP Nordic Fondkommission AB

SIP Nordic Fondkommission AB, (Bolaget)
Organisationsnummer 556708-6649
Strandvägen 1, 114 51 Stockholm
Telefon: 08-566 126 00
Hemsida: www.sipnordic.se

Bolaget står under tillsyn av
Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm, www.fi.se.

Bolaget har tillstånd att bedriva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Tillståndet omfattar följande investeringstjänster

- mottagande och vidarebefordran av order i fråga om ett eller flera finansiella instrument;
- diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument;
- utförande av order avseende finansiella instrument på kunders uppdrag;
- investeringsrådgivning till kund avseende finansiella instrument; samt
- placering av finansiella instrument utan fast åtagande.

Dessutom har Bolaget sidotillstånd för

- att emot medel med redovisningsskyldighet och förvaring av finansiella instrument; samt
- rådgivning till företag om kapitalstruktur, företagsstrategi; samt liknande frågor samt rådgivning och utförande av tjänster vid fusioner och företagsuppköp.

Anknutna ombud

Bolaget kan agera genom anknutet ombud, uppgifter om anknutna ombud erhålls av Bolaget.

Information om kundkategorisering m.m.

Bolaget är enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden skyldig att kategorisera alla kunder som tar del av investeringstjänster. Syftet är att kunden ska erhålla rätt nivå av legalt skydd. Privatpersoner och mindre organisationer betraktas normalt som "icke-professionella", dessa erhåller högsta skyddsnivån. Större företag och offentliga organ kan kategoriseras som "professionella" kunder, dessa erhåller en lägre skyddsnivå. "jämbördiga motparter" som banker och vissa myndigheter har lägst skydd. Bolaget kategoriserar i princip samtliga sina kunder som "icke-professionella", om inte annat avtalats med kunden. Till dessa kunder kommer Bolaget bl. a. att lämna information om finansiella instrument och riskerna med dessa samt kostnader och andra avgifter för handel med dessa. Då en kund kan komma att erbjudas investeringsrådgivning bedömer Bolaget om en tjänst eller ett instrument är lämplig för kunden, innan tjänsten slutförs. Passandebedömningen görs mot bakgrund av kundens erfarenhet och kunskap om tjänsten samt vilka investeringsmål och vilken finansiella ställning kunden har. Samma bedömning görs då Bolaget tillhandahåller andra investeringstjänster. Då en kund på eget initiativ lämnar Bolaget ett uppdrag

att utföra en order i ett så kallat okomplicerat finansiellt instrument (t. ex. normala marknadsnoterade aktier), kan Bolaget tillhandahålla tjänsten utan att göra en passandebedömning. En kund kan ansöka om att tillhöra en annan kategori. Bolaget gör då en bedömning av ifall kundens erfarenhet och kunskap i fråga om en viss transaktion.

Information om Bolaget rådgivning

Vid individuell investeringsrådgivning till kund gäller vissa formkrav för att tjänsten ska överensstämja med lagstiftningen. Rådgivningen ska dokumenteras och kunden får ta del av ett eller flera dokument i samband därmed. Bolaget rådgivare ska kunna styrka sin formella kompetens. Rådgivaren genomför en genomgång av kundens ekonomiska situation, där rådgivaren tillsammans med kunden även går igenom kundens kunskaper och erfarenhet av finansiella placeringar, vilket syfte och mål kunden har och vilken risk kunden är villig att ta. Bolaget kan i samband med rådgivning rekommendera kunden de placeringar som kan bedömas lämpliga. Individuellt anpassad rådgivning baseras på de uppgifter kunden lämnat om sig själv. Kunden bör därför informera sin rådgivare om eventuella relevanta förändringar. Samtliga rådgivare inom Bolaget har kompetens som motsvarar så kallad rådgivarlicens utfärdad av SwedSec AB eller annat institut som ackrediterats av Finansinspektionen.

Information om intressekonflikter

Då Bolaget arbetar med flera olika verksamheter och flera olika typer av kunder kan intressekonflikter uppstå. Intressekonflikt kan uppstå mellan Bolaget och kund, någon med nära anknytning till Bolaget och kund eller mellan olika kunder. Även mellan olika avdelningar eller personer inom Bolaget kan intressekonflikter uppstå. Bolaget har antagit interna riktlinjer för hur företagets arbete med att identifiera, bevaka och åtgärda intressekonflikter. Riktlinjerna syftar till att Bolaget anställda ska i första hand alltid tillvarata kundens intressen. På kundens begäran kan Bolaget tillhandahålla mer detaljerade uppgifter om dessa riktlinjer.

I Bolaget Riktlinjer för intressekonflikter behandlas även incitament, det vill säga betalning av eller mottagande av avgifter, kommission och naturaförmåner i samband med tillhandahållande av investeringstjänster. Om incitament betalas till eller tas emot av en tredje part ska Bolaget tillse att inga intressekonflikter uppstår som kan innebära att kundens intresse inte tillgodoses på ett adekvat, professionellt och rättvist sätt.

Information enligt personuppgiftslagen (PUL) om Bolagets behandling av personuppgifter, m.m.

Personuppgifter som du lämnar i samband med Bolagets erbjudanden om investeringstjänster kan hanteras i flera olika sammanhang. Personuppgifterna kan även utgöra underlag för marknads- och kundanalyser samt för statistik- och analysändamål. Hanteringen av personuppgifterna kan även

ske hos andra företag som Bolaget samarbetar med. Kunden kan få information om vilka personuppgifter om honom eller henne som hanteras av Bolaget genom en skriftlig begäran. Bolaget kan komma att komplettera personuppgifter med sådana uppgifter som finns i offentliga register, t.ex. statens person- och adressregister.

Ytterligare information om Bolagets hantering av personuppgifter finns i ett särskilt dokument på Bolagets hemsida.

Information om språk och kommunikation

Det språk som används i dokumentation och i kontakterna mellan Bolaget och kunden är svenska. I första hand ska kommunikation ske skriftligt.

Information om reklamationer och klagomål

Om en kund är missnöjd med någon av Bolagets tjänster, är det viktigt att kunden kontaktar Bolaget för att framföra sina synpunkter. Kunden bör först kontakta sin ordinarie kontaktperson eller den avdelning inom Bolaget som tillhandahåller den aktuella tjänsten. Om kunden fortfarande inte är nöjd kan kunden kontakta klagomålsansvarig person hos Bolaget. För närvarande är VD Mats Halvorsen klagomålsansvarig och denne nås via e-post eller ordinarie post.

Vill en kund framföra ett klagomål kan denne kontakta klagomålsansvarig på följande vis:

Post: SIP Nordic Fondkommission AB
Att: Mats Halvorsen
Strandvägen 1
114 51 Stockholm

E-post: mats.halvorsen@sipnordic.se
Telefon: 08-566 126 16

Bolaget strävar alltid efter att svara kund så snart som möjligt. Senast två veckor efter att Bolaget tagit emot ett klagomål kommer Bolaget att återkoppla till kunden. Antingen med ett slutligt besked eller med information om hur klagomålet utreds och att ytterligare tid kan komma att krävas innan ett svar kan ges.

Vill kunden diskutera ärendet med oberoende part kan kund kontakta Konsumenternas Bank- och Finansbyrå, se www.konsumentbankbyran.se. Om kunden anser att ett klagomål inte lösts på ett tillfredsställande sätt från Bolagets sida och det belopp som tvisten handlar om överstiger ett visst minimibelopp, kan kunder som är fysisk person vända sig till Allmänna reklamationsnämnden (ARN). Anmälan till ARN skall göras inom sex månader från det att Bolaget första gången helt eller delvis avvisat kundens anspråk. ARN lämnar rekommendationer om hur tvisten mellan kunden och Bolaget bör lösas, se www.arn.se.

Kan inte Bolaget tillmötesgå en kunds klagomål finns förutom ARN även en möjlighet för kund att vända sig till allmän domstol för att få ärendet prövat.

Godkända investeringstillgångar

Se; www.sipnordic.se